

AP2

Andra
AP-fonden

Hållbarhetsrapport 2023

A large suspension bridge with a green truss structure spans across a body of water. The bridge is illuminated by the warm, golden light of a sunset, with the sky filled with soft, colorful clouds. The bridge's towers and cables are silhouetted against the bright sky. The water in the foreground is calm, reflecting the light from the sky and the bridge. In the background, a line of trees and buildings is visible on the shore.

Andra AP-fonden integrerar
hållbarhet i hela organisationen,
i förvaltningen och i fondens
dagliga arbete

Andra AP-fondens definition av hållbarhet

Hållbarhetsarbetet utgår från fondens uppdrag och innebär ett långsiktigt agerande för att skydda och skapa värden – utifrån ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv.

Det här är Andra AP-fonden

Andra AP-fonden (AP2) är en av fem buffertfonder i det svenska pensionssystemet och förvaltar 426,0 mdkr inom i princip alla tillgångsslag och över hela världen. Vi är specialister på det svenska pensionssystemet och strävar efter att vara en ledande pensionsförvaltare i en föränderlig värld. Vi är globalt ledande i att integrera hållbarhet i våra investeringar, till nytta för pensionssystemet. Fonden är en långsiktig och ansvarsfull kapitalförvaltare. Läs mer på www.ap2.se.

AP2 upprättar en separat, utförlig hållbarhetsrapport som publiceras på fondens webbplats. Rapporten kompletterar hållbarhetsinformationen i årsredovisningen. Läs mer om AP2:s hållbarhetsarbete på www.ap2.se. Läs även AP-fondernas etikråds årsrapport på www.etikradet.se.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Långsiktighet och uthållighet krävs för att hantera hållbarhetsutmaningarna

Andra AP-fonden har arbetat med hållbarhetsfrågor sedan fonden startade för över 20 år sedan. Vi insåg tidigt att hållbara bolag bidrar till att skapa värde, till fondens avkastning och till vår omvärld. Under åren har vi också insett att dessa frågor är och blir allt mer komplexa och omfattar fler områden.

Fondens hållbarhetsfokus var från början ägarstyrningsrelaterat och då främst på mångfald i styrelser och ledningsgrupper. De fokusområden som vi idag också arbetar med är klimat, biologisk mångfald och mänskliga rättigheter, och mångfald i styrelser har nu breddats till att även innefatta jämlikhet och inkludering i hela företaget.

Genom åren har det blivit tydligt för oss att arbetet med hållbarhetsfrågor kräver långsiktighet – det finns få snabba lösningar. Det är också därför det lämpar sig så bra för långsiktiga investerare som oss, med en investeringshorisont på 30 år, att integrera dessa frågor i vår förvaltning av pensionskapitalet. Det är då vi verkligen kan bidra till förändringar.

Vi är övertygade om att det krävs att alla intressenter tänker långsiktigt, både investerare, företag och politiker, om vi ska kunna nå Parisavtalet. Men med det sagt, börjar tiden rinna ut. Många av hållbarhetsfrågorna brådskar verkligen. Så det oroar mig att jag vet att i vissa sammanhang finns det tendenser till att länder saktar ner sina hållbarhetsagendor. Deadline för agenda 2030 är inte långt borta!

På AP2 har vi under 2023 haft full fart framåt. Bland annat har vi definierat klimatplaner för fler tillgångsslag, inklusive en process för fondens investeringar i svenska aktier, med en detaljerad analys och uppföljning av bolagens omställning mot nettonollutsläpp. Vi har också fortsatt utvecklingen av fondens rapportering med bland annat utsläppsdata för fler tillgångsslag och scope 3.

Inom biologisk mångfald har vi analyserat fondens riskexponering inom flera av våra tillgångsslag och vi är aktiva i flera globala investerarsamarbeten mot avskogning. Ett väldigt spännande samarbete har inletts med tankesmedjan Climate & Company för att systematiskt identifiera avskogningsexponering i globala portföljer. Genom samarbetet strävar vi efter att skapa ett publikt tillgängligt verktyg, som ska testas och tillämpas på AP2:s innehav i noterade aktier.

Inom mänskliga rättigheter har vi bland annat intensifierat påverkansarbetet genom bolagsdialoger, med fokus på risker i Kina och textil- och gruvindustrierna.

Fondens årliga Kvinnoindex visar att andelen kvinnliga styrelseledamöter i bolag noterade på Nasdaq Stockholm fortsätter att öka och uppgår nu till 36,1 procent, vilket är den högsta uppmätta nivån sedan mätningen startade 2003, då andelen var endast 6,1 procent.

Inom ägarstyrning har vi utökat vår röstning i både svenska och utländska bolag. Vi har också haft ett flertal dialoger med svenska bolag angående incitamentsprogram och då främst avsaknaden av prestationsrelaterade mål samt hållbarhetsmål.

Etikrådet är ett viktigt samarbete mellan AP1, AP2, AP3 och AP4. Under 2022 gjordes en översyn av Etikrådets uppdrag och strategi, vilket

bland annat resulterade i att fonderna beslutade att rekrytera en chef för Etikrådet och forma ett kansli. Under 2023 anställdes Jenny Gustafsson som ny chef och hon ska leda arbetet med att ytterligare stärka Etikrådet och bidra till värdeskapande. Ytterligare två personer har rekryterats, och de började sin anställning i januari 2024.

Genomgående för vårt hållbarhetsarbete är långsiktigheten. Vi kan göra skillnad, såväl genom hur vi väljer våra investeringar som genom att vara aktiva ägare och påverka bolagen i vår portfölj. I det arbetet behöver vi vara uthålliga. Vi ser fram emot att arbeta vidare mot våra hållbarhetsmål och att på så sätt bidra till en bra pension för kommande generationer.

*Eva Halvarsson,
VD Andra AP-fonden*

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Uppdrag, vision, mål och strategi

Andra AP-fonden är en oberoende statlig myndighet som självständigt förvaltar medel inom försäkringen för inkomstgrundad ålderspension. Till sammans med de övriga så kallade buffertfonderna är Andra AP-fonden en del av det allmänna pensions-systemet. I fondernas uppdrag ingår att förvalta fondmedlen på ett föredömligt sätt genom ansvarsfulla investeringar och ansvarsfullt ägande.

Uppdraget som buffertfond innebär att AP2, med sin avkastning, långsiktigt ska bidra till balansen i pensionssystemet och därigenom en god pensionsutveckling, även i tider av ekonomiska och demografiska svängningar.

Enligt lagen är målet med AP-fonderna att de ska förvalta fondmedlen på sådant sätt att de blir till största möjliga nytta för försäkringen för inkomstgrundad ålderspension. Den totala risknivån ska vara låg, mätt i utgående pensioner.

I fondernas uppdrag ingår att förvalta fondmedlen på ett föredömligt sätt genom ansvarsfulla investeringar och ansvarsfullt ägande. Särskild vikt

ska fästas vid hur en hållbar utveckling kan främjas, utan att göra avkall på det övergripande målet. Föredömlig innebär både att investeringarna ska ha den risk och avkastning som är den bästa, sett utifrån pensionssystemets behov, och att hållbarhet ska vara en integrerad del i förvaltningen.

Fondens vision

AP2:s vision, Ledande pensionsförvaltare i en föränderlig värld, fungerar både som bränsle och vägvisare för fondens medarbetare. Den hjälper fonden att motivera och attrahera medarbetare, att prioritera samt att fatta rätt beslut. Visionen omfattar samtliga delar av fondens verksamhet.

Fondens definition av hållbarhet

För AP2 utgår hållbarhetsarbetet från fondens uppdrag och innebär ett långsiktigt agerande för att skydda och skapa värden – utifrån ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv.

Detta ligger i linje med Brundtlandkommissionen (1987) som skriver "En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov".

Hållbarhetsarbetet bedrivs utifrån principen om dubbel väsentlighet. Med andra ord tas genomgående hänsyn både till hur fonden, samt värdet av

investeringarna, påverkas av hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter, och till hur fonden genom sina innehav har en påverkan på människa och miljö.

AP2:s hållbarhetsarbete omfattar miljö, etik, sociala frågor och ägarstyrning. Genom att inkludera hållbarhetsaspekter i analyser och investeringsprocesser får fonden ett bredare och bättre underlag för beslut. Det är viktigt att AP2 har allmänhetens förtroende och agerar på ett ansvarsfullt sätt.

Fokusområden

AP2 har identifierat fem fokusområden inom vilka fonden koncentrerar sitt hållbarhetsarbete. Valet av fokusområden utgår ifrån väsentlighet utifrån följande parametrar:

- Potentiell påverkan på förväntad avkastning och risk i fondens portfölj.
- Relevans inom fondens investeringsuniversum och potential att integreras i investeringarna.
- Vilken positiv eller negativ påverkan som AP2 har genom sina investeringar, till exempel genom portföljbolagens påverkan på människor och miljö.
- Hur viktigt området är för fondens intressenter.

AP2:s fokusområden inom hållbarhet är:

- Klimat
- Biologisk mångfald
- Mänskliga rättigheter
- Mångfald, jämlikhet och inkludering
- Ägarstyrning.

Fondens val av fokusområden innebär ett långsiktigt engagemang, vilket bedöms nödvändigt för att kunna åstadkomma resultat. Inom varje område utvecklar fonden en strategi utifrån en metod med sex delar (läs mer på sidan 5), med ett definierat långsiktigt mål och/eller åtagande som riktämne.

En utförlig rapportering om AP2:s fokusområden finns att läsa på sidorna 16-47.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Hållbarhetspolicy

AP2:s hållbarhetspolicy baseras på den svenska statens värdegrund och ställningstaganden samt AP-fondernas gemensamma värdegrund. Hållbarhetspolicyen är en del av fondens verksamhetsplan, som årligen beslutas av styrelsen. Policyen ger de övergripande ramarna för fondens

hållbarhetsarbete. Den verkställs genom hållbarhetsstrategin samt handlingsplaner som inkluderar mål för respektive fokusområde.

Fonden genomför löpande internutbildning om hållbarhet och om fokusområdena. Detta görs för att säkerställa att alla medarbetare tar del av policyn samt har och utvecklar de kunskaper som

krävs för att kunna följa den i sitt dagliga arbete. Policyn finns tillgänglig på fondens [webbplats](#).

AP2:s metod för att arbeta med hållbarhet

AP2:s hållbarhetsarbete följer en metod som består av sex delar. Dessa ligger till grund för de strategier som beskriver arbetet som fonden

bedriver inom respektive fokusområde. Metoden svarar på frågan hur detta arbete bedrivs genom ansvarsfulla investeringar och ansvarsfullt ägande. Läs mer nedan.

AP2:s metod för att arbeta med hållbarhet:

1. Integrering

Hållbarhet är integrerat i hela organisationen, i förvaltningen och i fondens dagliga arbete. Läs mer på sidan 8.

2. Väsentlighet

AP2 fokuserar sitt arbete till de frågor som är mest väsentliga och där fonden kan göra mest skillnad.

3. Analys

Hållbarhetsarbetet bygger på gedigen, faktabaserad analys, både inför en investering och i rollen som ägare.

4. Påverkansarbete

AP2 påverkar bolag till att leva upp till fondens förväntningar i hållbarhetsfrågor. Läs mer på sidan 40.

5. Samarbete

Genom samarbete, både internt och med andra investerare, kan fonden åstadkomma mer. Läs mer på fondens [webbplats](#).

6. Transparens

AP2 lever som man lär och bygger förtroende genom transparens.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Styrning

Andra AP-fonden har ett flertal policyer och riktlinjer som ligger till grund för arbetet med hållbarhet. Information och utbildningar om dessa sker kontinuerligt. Fonden gör en årlig översyn av policyer och riktlinjer, och uppföljning sker genom kontroller och rutiner i verksamheten.

Regelverk och konventioner som också ligger till grund för AP2:s arbete med hållbarhet är bland annat OECD:s riktlinjer för multinationella företag och bolagsstyrning, FN:s Global Compact, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, Aktiebolagslagen och Svensk kod för bolagsstyrning samt relevanta regelverk inom EU Sustainable Finance. AP2 följer även andra specifika bolagsstyrningskoder som ICGN Global Stewardship Principles och UK Stewardship Code.

Organisation och ansvarsfördelning

AP2:s styrelse fastställer riktlinjer och policyer i ägarfrågor och har gett fondens VD i uppdrag att i den löpande verksamheten hantera dessa. Fondledningen, tillsammans med chefen för strategiavdelningen och fondens seniora hållbarhetsstrateg, ansvarar för det strategiska hållbarhetsarbetet samt implementering och uppföljning. Det dagliga arbetet hanteras inom fondens olika avdelningar.

Det löpande arbetet med ägarstyrning hanteras av fondens Ägargrupp som består av medlemmar från fondledningen, ägarstyrningsanalytiker och chefen för svensk aktieförvaltning. Utifrån fondens

ägarstyrningsstrategi tar Ägargruppen fram handlingsplaner samt följer kontinuerligt upp arbetet.

AP2:s styrelse får vid varje styrelsemöte en rapport om fondens hållbarhets- och ägarstyrningsarbete.

Disclosureförordningen (SFDR)

EU lanserade 2018 en handlingsplan för att öka andelen hållbara investeringar, främja långsiktighet och göra det tydligare vad som är hållbart, med det övergripande målet att EU ska vara koldioxidneutralt senast år 2050. Som ett led i detta har EU utfärdat ett flertal förordningar för att stärka handlingsplanen. En av dessa är Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR), den så kallade Disclosureförordningen, som trädde i kraft i mars 2021. Förordningens huvudsyfte är att öka transparensen i hållbarhetsfrågor samt öka jämförbarheten mellan finansmarknadsaktörer avseende integrering av hållbarhetsrisker och beaktande av negativa konsekvenser för hållbar utveckling i deras processer.

AP1, AP2, AP3 och AP4 omfattas inte direkt av Disclosureförordningen. Men eftersom det ingår som en del i AP-fondernas uppdrag att förvalta

fondmedlen på ett föredömligt sätt, genom ansvarsfulla investeringar och ansvarsfullt ägande samt att redovisa hur det målet uppnåtts, kommer fonderna under kommande år att utveckla rapporteringen. Detta kommer främst ske på respektive webbplatser i linje med förordningen. Läs om AP2:s rapportering enligt SFDR på fondens [webbplats](#).

Implementering av PRI

AP2 stödjer och arbetar med att implementera de FN-stödda principerna för ansvarsfulla investeringar, PRI – Principles for Responsible Investment. Fonden skrev under dessa principer redan 2006, då de lanserades. Att implementera principerna är ett ständigt pågående arbete, där hänsyn till hållbarhetsfrågor beaktas i både fondens roll som kapitalförvaltare och som kapitalägare. PRI tillhandahåller olika verktyg och aktiviteter för att stödja investerare att implementera principerna och underlätta för investerare att samarbeta.

PRI genomför årligen en enkät, där alla signatärer rapporterar om hur de arbetar med att implementera principerna. Fondens svar på enkäten finns tillgängligt på PRI:s webbplats.

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Att föra en kontinuerlig dialog med intressenter ger en viktig vägledning i fondernas hållbarhetsarbete. För att undersöka hur intressenterna ser på AP-fondernas uppdrag och verksamhet i relation till hållbarhet och avkastning, har AP1, AP2, AP3 och AP4 gemensamt genomfört intressentdialoger och väsentlighetsanalyser vid ett flertal tillfällen.

Fonderna håller på att ta fram en process för att göra intressentdialoger och väsentlighetsanalyser i enlighet med relevanta ramverk. Läs mer på sidan 7.

Hantering av intressekonflikter

AP2:s policy för intressekonflikter är en del av fondens ägarpolicy. Hanteringen av intressekonflikter i kapitalförvaltares ägarstyrningsarbete är ett viktigt område. AP2 har som oberoende statlig institutionell ägare inte samma inneboende potentiella intressekonflikter som andra aktörer. Skulle sådana ändå uppstå, hanteras dessa enligt policyens process. Uppkomna intressekonflikter rapporteras till styrelsen och publiceras, i fall av särskild vikt, på fondens webbplats.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Intressentdialoger

Att föra dialog med AP-fondernas intressenter ger förståelse för hur de ser på fondernas uppdrag och verksamhet i relation till hållbarhet och avkastning. AP2 vill fördjupa förståelsen för hur AP-fondernas verksamhet påverkas samt hur omvärlden påverkas av verksamheten. Det är viktigt för AP2 att fånga in samtliga intressentgruppers syn. Återkopplingen kan ske på flera sätt.

Intressentgrupper	Aktörer	AP2 påverkas/påverkar	Dialogformat	Beskrivning	Väsentliga frågor
Uppdragsgivare	Riksdagen, regeringen och pensionsgruppen.	AP2 påverkas genom lagstiftning, styrelsetillsättning och utvärdering. AP2 påverkar genom årlig utvärdering, dialog och återkoppling.	Årlig rapportering och utvärdering samt möten.	Dialog med regeringens utvärderare inför rapport. Utvärderarens slutsatser och förslag till förbättringar tas i beaktande.	Avkastning, föredömlig förvaltning, rapportering, pensionssystemet.
Allmänhet	Nuvarande och framtida pensionärer.	AP2 påverkas genom förväntan på hög avkastning och hållbar förvaltning. AP2 påverkar genom att bidra till ett robust pensionssystem.	Extern rapportering, möten med representanter, webbsida.	Information om fondens arbete, både genom utförlig finansiell rapportering och omfattande hållbarhetsrapportering.	Avkastning, föredömlig förvaltning, pensionssystemet.
Medarbetare	Nuvarande och framtida medarbetare.	AP2 påverkas genom engagemang och deltagande. AP2 påverkar genom att vara en attraktiv arbetsgivare.	Medarbetarundersökning, medarbetarsamtal, interna och externa enkäter, webbsida, sociala medier (LinkedIn), talar och deltar på seminarier.	Daglig dialog med medarbetare, arbetsmiljödialog, säkerhetsronder, medarbetarsamtal, incidentuppföljningar, återkommande medarbetarundersökningar för att skapa ständiga förbättringar i arbetsmiljøet.	Ersättning, villkor, arbetsmiljö, utvecklingsmöjligheter, ansvarsfull investering.
Portföljbolag och externa förvaltare	Majoritetsägda bolag, noterade/ototrade direktägda bolag, indirekt ägda bolag i extern förvaltning, externa förvaltare.	AP2 påverkas genom att bolagen och förvaltarna bidrar till fondens avkastnings- och hållbarhetsmål. AP2 påverkar genom dialog och aktivt ägande.	Möten, nätverk, utvärderingar, röstning på bolagsstämmor, regelbundna uppföljningsmöten med externa förvaltare.	Hållbarhetsfrågor diskuteras med portföljbolag och förvaltare inom ramen för den löpande investeringsverksamheten.	Avkastning, hållbarhetsmål, strategier, ägarstyrning.
Finansbranschen	Leverantörer av finansiella tjänster. Motparter Samarbeten	AP2 påverkas genom tjänster och samarbeten. AP2 påverkar genom kravställande. AP2 påverkar genom engagemang.	Regelbunden dialog.	Nätverk med svenska och internationella branschkollegor för att driva gemensamma frågor samt kompetensutbyte, t.ex. Swesif, Etikrådet, PRI.	Rapportering, hållbarhetsdata, implementering av hållbarhetspolicy.
Civilsamhälle och natur	Intresseorganisationer Lokalsamhälle Akademin	AP2 påverkas genom att organisationer uppmärksammar fonden på utmaningar och möjligheter. AP2 påverkas genom investeringar i bolag och genom tematiskt påverkansarbete gentemot bolagen. AP2 påverkas genom vetenskapliga fakta.	Möten med organisationer, media, webbsida, årsredovisning.	Dialog med organisationer och experter med kunskap i sakfrågor och om lokala förhållanden, t.ex. FAIRR, Global Canopy, ChemSec och Investor Alliance for Human Rights.	Hållbarhetsarbete, rapportering, ställningstaganden, forskning, nya insikter.
Leverantörer	Kontor, administration och IT-tjänster.	AP2 påverkas genom pris/kvalitet på varor och tjänster. AP2 påverkar genom kravställande vid upphandling.	Möten, avtal och uppföljning.	Information från leverantörer används i fondens hållbarhetsarbete. Viktig informationskälla för utveckling inom området.	Avtalsvillkor, kvalitet, hållbarhet.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Integrering och påverkan

Som engagerad kapitalägare och kapitalförvaltare är integrering av hållbarhet och påverkansarbete viktigt för att skapa förbättringar. Andra AP-fonden för regelbundna dialoger med svenska och utländska bolag samt med sina externa förvaltare inom områden som rör miljö, etik, sociala frågor och ägarstyrning. Fonden är också med i branschorganisationer och ställer sig bakom initiativ i syfte att påverka.

Fonden samarbetar ofta och gärna med andra investerare för att effektivisera och få större påverkan i dialogerna. Samverkan med andra investerare är viktigt för att nå framgång i dialoger med bolag, men också för att främja en effektiv utveckling mot ansvarsfulla investeringar.

Förutom AP-fondernas gemensamma etikråd har AP2 samarbeten med andra svenska och utländska investerare. Läs mer om samarbeten och initiativ som AP2 stöder på fondens [webbplats](#).

Riktade hållbarhetsinvesteringar

AP2 har tagit fram ett ramverk för att identifiera de investeringar som av fonden definieras som riktade hållbarhetsinvesteringar. Fondens riktade hållbarhetsinvesteringar ska uppfylla ett antal kriterier, som kopplas till FN:s globala mål för hållbar utveckling. Investeringarna utvärderas utifrån

ramverket Operating Principles for Impact Management¹ och varje investeringens påverkan utvärderas utifrån de fem frågorna i Impact Management Project²:

- Vad påverkan avser.
- Vem som påverkas.
- Hur mycket påverkan som kan påvisas.
- Investeringens bidrag till påverkan.
- Risker förknippade med investeringen.

Vid slutet av 2023 uppgick marknadsvärdet av fondens riktade hållbarhetsinvesteringar till 38,9 (35,4) mdkr, vilket inkluderar följande tillgångar:

- Hållbar infrastruktur.
- Svenska noterade cleantech-aktier.
- Skog som uppfyller tio kriterier för hållbara skogsinvesteringar.
- Vissa riskkapitalfonder med tydligt fokus på hållbarhet.
- Gröna och sociala obligationer.

En avsikt med arbetet är att utveckla en tydlig uppföljning och rapportering av nyckeltal som visar investeringarnas påverkan. Det kan till exempel röra sig om nyckeltal som visar mängden utsläpp av växthusgaser som undvikits eller hur mycket förnyelsebar energi som genererats. Inför varje investering utvärderas förväntad påverkan samtidigt som det fastställs nyckeltal att följa upp över tid efter att investeringen har gjorts.

¹www.impactprinciples.org

²www.impactmanagementproject.com

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

För vissa av investeringarna är det utmanande att hitta en rättvisande indikator, som uppfyller de fem kriterierna i Impact Management Project. Om till exempel dieseldrivna fordon ersätts med elfordon, är det flera aktörer som skulle kunna hävda att de har bidragit till att minska utsläppen – till exempel biltillverkaren, tillverkaren av batterierna till bilen och tillverkaren av laddaren som bilen laddas i. AP2 väljer att ta en konservativ väg och kommer till exempel inte att mäta en teoretisk siffra för Northvolts undvikande av utsläpp från de fordon där bolagets batterier monteras, utan i stället den kapacitet för energilagring som detta bolag mer direkt bidrar med.

AP2 investerar inte i

AP2 vill i första hand påverka för att åstadkomma en förändring. Utgångspunkten är att detta bäst uppnås genom att vara kvar som ägare i bolag och arbeta för att åtgärder vidtas. Trots detta finns det situationer då fonden avinvesterar eller exkluderar bolag.

Fonden skiljer på avinvesteringar och exkluderingar enligt nedanstående:

Avinvesteringar

- Fonden avinvesterar om internationella konventioner syftar till att vissa produkter eller verksamheter ska begränsas i användning, omfattning eller spridning. Samtidigt kan dessa produkter vara tillåtna att tillverkas och verksamheter att bedrivas enligt gällande lagar och regler. Enskilda bolag kan därför inte, som utgångspunkt, anses kunna kränka dessa konventioner.

- Fonden kan avinvestera från bolag med stöd i vad lagen om AP-fonderna anger gällande föredömlig förvaltning.
- Fonden kan avinvestera från bolag på grund av hållbarhetsrisker.
- Fonden bedriver förvaltning i linje med EU Paris-Aligned Benchmark. Det innebär att, utifrån vissa kriterier, bolag inom energisektorn inte ingår i fondens jämförelseindex.
- Avinvesterade bolag offentliggörs inte när det är hela sektorer som fonden inte längre investerar i.

Exkluderingar

- Etikrådet rekommenderar att AP-fonderna exkluderar bolag vilka medvetet medverkar till att en internationell konvention, som Sverige har ratificerat, kränks.
- Etikrådet rekommenderar exkludering om de bedömer att en fortsatt dialog med bolaget inte kommer att leda till positiva förändringar.
- Fonden kan exkludera ett bolag om den anser att omständigheterna är av så allvarlig art att exkludering är påkallat, trots att kränkning av en konvention inte föreligger eller kan påvisas.
- Exkluderade bolag offentliggörs.

AP2 följer också FN:s och EU:s sanktionsbeslut. Fonden har tagit fram ett ramverk för att identifiera länder där det finns finansiella, operativa eller

hållbarhetsskäl att inte investera. Läs mer nedan.

Enligt den lagstiftning som gäller för AP-fonderna ska fonderna ha gemensamma riktlinjer för vilka tillgångar fondmedlen inte bör placeras i. Riktlinjerna finns publicerade på AP2:s [webbplats](#).

Fonden hade vid slutet av 2023 exkluderat 17 bolag som brutit mot internationella konventioner och där dialogen med bolagen inte lett till förbättringar. Information om vilka bolag AP2 har exkluderat finns på fondens webbplats.

Läs om Etikrådets arbete på sidan 11.

Geografisk exponering

AP2 har tagit fram ett ramverk som identifierar länder där det finns finansiella, operativa eller hållbarhetsskäl att inte investera. Ramverket och den process fonden har är utformade för att hantera målkonflikter i berörda länder utifrån AP2:s uppdrag. Ramverket grundas bland annat på FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter och fondens policy för mänskliga rättigheter. Avseende hållbarhetsskäl fokuserar AP2 i nuläget på brott mot mänskliga rättigheter som skäl att inte inkludera länder i jämförelseindexen. Fonden kan besluta att inte inkludera noterade tillgångar i ett land i sina portföljer, om det finns starka statsrelaterade hållbarhetsskäl såsom kränkningar mot mänskliga rättigheter. I länder där staten bryter mot FN:s konvention om mänskliga rättigheter, ofta med dåligt fungerande juridiska system och utbredd korruption, är risken stor att företag bidrar till negativ påverkan på människor.

” Avseende hållbarhetsskäl fokuserar AP2 i nuläget på brott mot mänskliga rättigheter som skäl att inte inkludera länder i jämförelseindexen.

AP2 använder en extern dataleverantör för att analysera och identifiera länder där risken för kränkningar mot mänskliga rättigheter är mycket hög. Bedömningen beaktar kvaliteten i det legala skyddet för mänskliga rättigheter, hur väl det juridiska och polisiära systemet implementerar detta legala skydd samt i vilken utsträckning kränkningar av mänskliga rättigheter faktiskt sker. I länder med mycket hög risk gör fonden en fördjupad analys av situationen, för att bland annat förstå mer i detalj vilka rättigheter som kränks, hur ofta och på vilket sätt de kränks och hur utvecklingen för mänskliga rättigheter har varit över tid i landet.

För de länder som uppmärksammas i denna analys bedöms även vilka möjligheter fonden har för att påverka utvecklingen till det bättre i landet, och om det är bättre för de människor som påverkas om AP2 investerar i landet eller inte. Fonden beaktar om det är möjligt att få till stånd möten med beslutsfattare, om regeringen lyssnar på investerarens åsikter eller om det går att påverka utvecklingen mer indirekt, till exempel via motparter såsom lokala externa förvaltare. Bedömer AP2 att det inte är realistiskt att förvänta sig att fonden kommer att kunna bidra till att påverka utvecklingen till det bättre i ett land som kränker mänskliga rättigheter, är det sannolikt att landet av hållbarhetsskäl inte inkluderas i fondens portföljer.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Sektorer som Andra AP-fonden inte investerar i

Exkluderat på grund av konventionsbrott

Klustervapen och minor

Fördraget om förbud mot antipersonella minor och konventionen om klustervapen säger att stater som undertecknat och ratificerat fördraget ska upphöra att producera, handla med och använda personminor respektive klusterbomber. AP-fondernas etikråd har rekommenderat de fyra AP-fonderna att avyttra bolag som tillverkar antipersonella minor eller klusterbomber. AP2 äger därför inte några sådana bolag. De bolag som har exkluderats av denna orsak anges i exkluderingslistan på fondens [webbplats](#).

Cannabis

AP-fondernas etikråd har rekommenderat AP-fonderna att exkludera cannabisbolag baserat på FN:s konventioner om narkotiska preparat. Cannabis får dock användas för medicinska och vetenskapliga ändamål. AP2 har därför beslutat att exkludera bolag verksamma inom cannabis för icke-medicinskt bruk. De bolag AP2 har identifierat anges på fondens [webbplats](#).

Avinvesterat på grund av syftet med en konvention

Kärnvapen

AP2 bedömer att modernisering och uppgradering av kärnvapen inte är förenligt med andemeningen i Icke-spridningsavtalet (NTP), vilken är att världen på lång sikt ska vara kärnvapenfri. Med stöd i lagreglerna för AP-fonderna avseende föredömlig förvaltning har AP2 därför avinvesterat från bolag involverade i underhåll och modernisering av kärnvapensystem.

Tobak

Avinvesteringar av tobaksbolag stödjer syftet med konventionen om tobakskontroll, det vill säga att kraftigt minska tobakskonsumtionen och tobaksrökningens skadliga effekter. Med stöd i lagreglerna för AP-fonderna avseende föredömlig förvaltning har AP2 avinvesterat från tobaksbolag.

Avinvesterat på grund av Paris-Aligned Benchmark

Kol, olja, gas och kraftbolag

Under 2020 implementerade AP2 EU Paris-Aligned Benchmark (PAB) för fondens internt förvaltade utländska aktier och företagsobligationer. Det innebär att AP2 inte investerar i bolag som har mer än en viss andel av sin försäljning från kol, olja och/eller gas eller i kraftbolag, där mer än 50 procent av intäkterna kommer från förbränning av fossila bränslen. Den maximala andelen för kol är 1 procent, för olja 10 procent och för gas 50 procent.

Tillämpning

Vid direktägda innehav har AP2 fullständiga möjligheter att bestämma innehaven i portföljen. Vid både avinvesteringar och exkluderingar tas bolagen bort från fondens investeringsuniversum och jämförelseindex.

Vid indirekta investeringar via fonder ligger inte investeringsbeslut om enskilda portföljbolag hos AP2. Skulle de externa förvaltarna ha innehav i bolag som AP2 avinvesterat eller exkluderat från, för fonden en dialog med förvaltarna.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Etikrådet – ett samarbete för positiv påverkan

AP-fondernas etikråd (Etikrådet) är ett samarbete mellan AP1, AP2, AP3 och AP4 för att med gemensam kraft påverka företag till hållbart värdeskapande och transparent rapportering. I slutet av året fördes aktiva påverkansdialoger med 54 bolag i alla världsdelar.

Genom dialoger och samtal engagerar sig Etikrådet för att påverka bolag och branscher både i förebyggande syfte och i händelse av incidenter. Etikrådet samarbetar kring de företag som finns i AP-fondernas aktie- och kreditportföljer med börsnoterade företag, främst de utländska innehaven.

Förebyggande arbete bidrar till bättre bolag och lägre risk

Etikrådets förebyggande påverkansarbete bidrar till positiv förändring och hanterar särskilt svåra hållbarhetsutmaningar i bolagens verksamheter och värdekedjor. Arbetet syftar till att lösa utmaningarna och förhindra att kränkningar, olyckor och incidenter sker. Det bidrar till förbättrade bolag och minskad risk i AP-fondernas tillgångar.

Fem fokusområden för Etikrådets proaktiva arbete

Etikrådets proaktiva påverkansarbete adresserar komplexa hållbarhetsutmaningar och systemrisk, och bidrar till att förbättra företagets medvetenhet om och hantering av dessa risker. Utgångspunkten är fokusområdena som anger inriktningen för arbetet. Under 2023 beslutades om fem nya fokusområden – läs mer om Etikrådets arbete inom dessa på www.etikradet.se.

- **Antimikrobiell resistens:** Läkemedelsresistenta infektioner ökar globalt, såväl hos människor som hos djur, och kan få betydande konsekvenser för den globala hälsan och ekonomin. Etikrådet anser att AMR är en väsentlig systemrisk för såväl samhälle som fondernas portföljer över tid och vill bidra till ökad medvetenhet och ansvarstagande hos relevanta företag.
- **Barnarbete och tvångsarbete:** Barnarbete och tvångsarbete förekommer över hela världen, men är särskilt vanligt inom vissa branscher och regioner. Företag kan vara exponerade i sin direkta verksamhet eller genom sina leverantörskedjor. Etikrådet motsätter sig exploatering av arbetskraft och arbetar såväl med enskilda företag som proaktivt på sektornivå.
- **Klimat:** Klimatförändringarna utgör en allvarlig systemrisk med betydande påverkan på AP-fondernas tillgångar och negativ inverkan på nuvarande och framtida generationer. Etikrådets arbete inom frågan ska komplettera och förstärka det arbete som bedrivs på respektive AP-fond. Etikrådet har beslutat att prioritera två områden framåt: omställningen av utsläppstunga branscher och gruvdrift för omställning.

3 510

Genomlysta bolag under 2023

54

Bolag i aktiv dialog i december 2023

36

Uppnådda milstolpar under året

- **Techbolag och mänskliga rättigheter:** Onlineplattformar och de stora techbolagen spelar en allt viktigare roll i samhället. Detta innebär många möjligheter men också flera utmaningar som rör mänskliga rättigheter. Etikrådet leder ett internationellt samverkansprojekt i syfte att föra påverkansdialoger med ett antal stora techbolag med målet att bolagen ska stärka sitt arbete med mänskliga rättigheter.
- **Vatten:** Det råder allvarlig brist på vattenresurser globalt. Vatten av god kvalitet och i tillräcklig mängd är avgörande för allt från hälsa och sanitet till livsmedelsproduktion, kraftproduktion och många andra industriprocesser. Det är också nära kopplat till andra globala utmaningar som klimat, biologisk mångfald och ofrivillig migration. Etikrådet anser att vattenbrist är en angelägen global utmaning, med betydande konsekvenser för företag och investerare. Två projekt inom området initierades under 2023.

Reaktivt arbete påverkar bolag till att åtgärda problem

Etikrådets granskning av 3 510 innehav i slutet av 2023 påvisade drygt 84 bolag med bekräftad kränkning av en internationell konvention eller med befarad risk för kränkning. De flesta bolag klarade därmed granskningen utan anmärkning. Etikrådet för dialog med bolag vid bekräftade kränkningar och vid risk för kränkning.

Antalet bolag i aktiv dialog med Etikrådet i slutet av året är lägre än antalet som identifierats i genomlysningen, eftersom bolag med risk för kränkning inkluderar avslutade dialoger och bolag där den eventuella kränkningen analyseras. Dessutom har innehaven i AP-fondernas portföljer förändrats under det fjärde kvartalet 2023, vilket har inneburit ett minskat antal portföljbolag i dialog i december.

Nyckeltal – 36 milstolpar uppnåddes 2023

Vid årsslutet 2023 fördes aktiva dialoger med 54 bolag i AP-fondernas portföljer, av de 84 som identifierats med bekräftad eller risk för kränkning vid genomlysningen. Under året har totalt 36 milstolpar uppnåtts i Etikrådets reaktiva dialoger. Tre bolag blev rekommenderade för exkludering och sju dialoger avslutades med uppnått mål. Läs mer på Etikrådets webbplats www.etikradet.se.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Hållbarhet i investeringsprocessen

Att ta hänsyn till hållbarhetsfaktorer i analys- och beslutsprocesser är att integrera hållbarhet i förvaltningen. På så sätt kan fonden också minska risken och få bättre förutsättningar för att öka avkastningen. Andra AP-fondens grundläggande övertygelse är att bolag med långsiktigt hållbara affärsmodeller genererar ett högre långsiktigt värde för sina ägare.

Bolag som integrerar faktorer såsom etik och miljö i sin långsiktiga affärsutveckling kommer att ha ett försprång jämfört med sina konkurrenter och bättre förutsättningar att skapa långsiktigt värde för sina ägare. Ett proaktivt förhållningssätt till miljö, etik, sociala frågor och ägarstyrning är därför medel för att uppnå målet om en god riskjusterad avkastning.

Integreringen utgår från de förutsättningar som gäller inom respektive tillgångsslag och investeringsprocess. Hur hållbarhet integreras kan skilja sig mellan till exempel den fundamentala förvaltningen, den kvantitativa förvaltningen och i valet av index. Det kan också skilja sig mellan den aktiva förvaltningen, förvalt-

ningen av noterade och onoterade tillgångar samt den interna och den externa förvaltningen. Utgångspunkten för integreringen av hållbarhet är att förbättra möjligheterna till övergripande måluppfyllelse. Detta kan göras antingen genom att förbättra den förväntade avkastningen, begränsa risken eller genom att en hållbar utveckling främjas utan avkall på riskjusterad avkastning. Integrering av hållbarhet är en kontinuerlig process snarare är något som kan sägas vara klart vid en given tidpunkt.

Aktier

Svenska aktier

I förvaltningen av svenska aktier används fundamental analys. Vid analys av bolagen tas hänsyn till hållbarhetsaspekter och hur de kan påverka bolagens värdering och intäkter på lång sikt. Exempel på hållbarhetsaspekter kan vara regleringar som relaterar till miljö, bolagsstyrningsfrågor och teknikskiften. AP2 anser att bolag både kan skapa och skydda värden genom att arbeta med hållbarhetsfrågor. Genom att vara en aktiv ägare kan fonden påverka bolagen och stödja dem i utvecklandet av deras hållbarhetsarbete. Fondens deltar exempelvis i valberedningar, röstar på bolagsstämmor och tar upp specifika frågeställningar med bolagen. Läs mer från sidan 39.

Utländska aktier

AP2:s förvaltning av utländska aktier sker huvudsakligen genom en aktiv intern kvantitativ förvaltning. 2018 ersatte fonden alla befintliga index för den interna förvaltningen med internt utvecklade flerfaktörindex. Den faktor som indexen haft störst exponering mot är en internt utvecklad hållbarhetsfaktor, som är kopplad till ett antal miljö-, sociala och ägarstyrningsfaktorer. Under 2020 anpassade fonden sina index för utländska aktier till kriterierna för EU Paris-Aligned Benchmark (PAB). Läs mer på sidorna 19 och 26.

Riskkapitalfonder

AP2 integrerar hållbarhet i investeringsprocessen för riskkapital och har under lång tid arbetat aktivt genom olika intresseorganisationer för att bredda kunskapen och driva utvecklingen inom ett flertal områden.

Fonden har en kontinuerlig hållbarhetsdialog med riskkapitalbolagen. Vid analys av deras hållbarhetsarbete sker en utvärdering utifrån ett antal bedömningspunkter. Utvärderingskriterier fastställs för samtliga bedömningspunkter och en utvärdering genomförs formellt första gången i samband med investeringstillfället och uppdateras sedan löpande. Utifrån analysen kan AP2 identifiera förbättringsområden samt styra inriktningen i den fortsatta dialogen med förvaltaren. Målet är

att utöver en individuell utvärdering skapa förutsättningar för att kunna jämföra hållbarhetsarbetet inom olika förvaltningsorganisationer.

Bland riskkapitalbolagen märks fortsatt ett ökat fokus på hållbarhetsfrågor och en tydligare insikt om hållbarhetsfrågornas betydelse för långsiktigt värdeskapande. AP2 noterar att fler riskkapitalbolag arbetar aktivt med dessa frågor i investeringsprocessen och att hållbarhetsrapporteringen också förbättras. Tydligt är även att fokusområden som klimat och mångfald har hög prioritet. Läs mer på sidorna 20 och 38.

Räntebärande investeringar

Obligationer

Gröna och sociala obligationer

Gröna obligationer syftar till att finansiera projekt som bidrar till nödvändiga omställningar och mildrar negativa effekter av klimatförändringar. Fondens är investerad i 160 olika emittenter med tusentals projekt världen över, inom till exempel förnyelsebar energi, utbyggnad av kollektivtrafik och järnväg, energieffektivisering av kontors- och bostadsbyggnader samt vattenrening.

AP2 har en bred ansats avseende hållbarhetsarbetet inom ränteförvaltningen. Utöver gröna obligationer har fonden även sedan 2014 investerat i sociala obligationer med fokus på sociala frågor. Dedikerade obligationer inom specifika

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

områden blir också allt vanligare, det vill säga där emittenten lånar kapital för att investera i projekt som främjar särskilda hållbarhetsområden. AP2 har investerat i obligationer som är inriktade mot åtgärder och projekt för att främja jämställdhetsfrågor.

AP2 hade innehav i gröna och sociala obligationer till ett värde av nästan 15 miljarder kronor per den 31 december 2023.

Företagsobligationer

Fonden har utvecklat och implementerat ett flerkriterindex för utländska företagsobligationer och anpassat detta till kriterierna för EU Paris-Aligned Benchmark. Flera hållbarhetsfaktorer inkluderas även i den aktiva förvaltningen av företagsobligationer. Faktorerna bildar ett ESG-tema, där varje pelare "Environment", "Social" och "Governance" har flera underkategorier. Som exempel finns faktorer som fokuserar på mångfald, bolagsstyrning, nyttjande av resurser och utsläpp.

Statsobligationer

AP2 investerar i statsobligationer i tillväxtländer, när detta är förenligt med fondens krav på riskjusterad avkastning, på ett sätt som ger regeringar incitament att stärka sitt hållbarhetsarbete och bidra till att FN:s globala mål för hållbar utveckling uppnås. Tre sätt på vilka fonden praktiskt gör detta är via ESG-viktade index, gröna obligationer och hållbarhetsfaktorer i den aktiva förvaltningen.

Sedan 2020 använder fonden JP Morgans ESG-index för statsobligationer i tillväxtländer, som är utgivna i såväl lokal valuta som amerikanska dollar. Indexet förskjuter vikterna så att länder med ett bättre ESG-betyg ges mer vikt. ESG-betygen

baseras på data från externa dataleverantörer och är starkt positivt korrelerade med FN:s index över hur långt stater kommit i sitt arbete med att uppnå FN:s globala mål för hållbar utveckling. Gröna obligationer ges mer vikt än i standardindex. ESG-viktningen ger en tydlig positiv effekt på hållbarhetsprofilen i indexet utan att den riskjusterade avkastningsprofilen försämras.

Onoterade krediter

Under 2021 beslutade AP2 att göra en strategisk allokering till onoterade krediter. Investeringsprocessen för dessa följer i allt väsentligt det som gäller för riskkapitalfonder. En skillnad är att som innehavare av onoterade krediter har fonden inte samma möjlighet att påverka bolagen som vid investeringar i riskkapitalfonder.

Det betyder dock inte att möjligheten till påverkan helt uteblir. Detta sker främst genom en noggrann selekteringsprocess av externa förvaltare, där det säkerställs att det finns en samsyn i hållbarhetsfrågor mellan dem och AP2. Förvaltarna gör i sin tur detaljerade genomlysningar av hållbarhet i de företag till vilka de lånar ut pengar och kan i vissa fall komma överens om räntetrappor, där låntagarna får en lägre räntesats om överenskomna hållbarhetsvillkor har uppfyllts.

AP2 har även valt att investera i fonder med onoterade krediter, där själva syftet med finansieringen är att driva en grön omställning, till exempel den svenska fonden PCP Transition Partner Fund.

Reala tillgångar

Även inom AP2:s reala tillgångar, som inkluderar konventionella fastigheter, skog- och jordbruksfastigheter och hållbar infrastruktur, arbetar fonden på olika sätt för att integrera hållbarhet.

Konventionella fastigheter

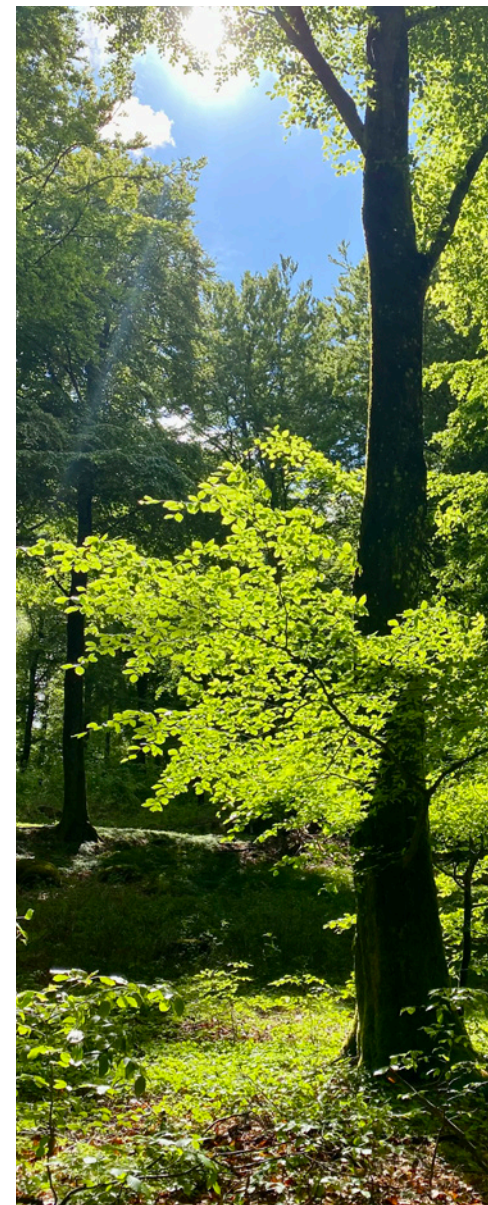
Många olika hållbarhetsaspekter är viktiga för fastighetssektorn, framförallt klimat och energi, eftersom sektorn står för nästan 30 procent av de globala utsläppen av växthusgaser och nästan 40 procent av energianvändningen. AP2 har i flera år anordnat en årlig hållbarhetsdag för sina noterade fastighetsbolag (Vasakronan, Cityhold Office Partnership och US Office Holdings) för att öka samverkan i hållbarhetsfrågor mellan bolagen och diskutera hållbarhetsindikatorer. Stort fokus ligger på vilka åtgärder som krävs för att fastigheternas utsläpp ska ligga i linje med Parisavtalet. Läs mer på sidan 27.

Skogsfastigheter

Skog är ett tillgångsslag som både ger diversifiering och stabil, långsiktig avkastning. AP2 har investerat i skog sedan 2010. Av fondens totala kapital är 1,7 procent investerat i skogsfastigheter. Huvuddelen av investeringarna är i Australien och USA, och i skogsfastigheter som producerar sågtimmer och massaved.

Hållbarhet genomsyrar såväl hela investeringsprocessen för skogsfastigheter som förvaltning och uppföljning av förvärvade fastigheter. Samtliga AP2:s förvaltare är signatärer till och följer PRI:s riktlinjer för ansvarsfulla investeringar.

AP2 har som krav att förvaltarna, när så är möjligt, certifierar skogsfastigheterna i enlighet med någon av de internationella hållbarhetscertifieringarna Forest Stewardship Council (FSC) eller Programme for Endorsement of Forest Certification (PEFC). Även de fastigheter som av någon anledning inte kan certifieras, förvaltas i enlighet med dessa organisationers principer för certifiering.

VD-ord
Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Hållbar infrastruktur

Ett område där det finns stora investeringsbehov är hållbar infrastruktur, eftersom energi- och transportsystem snabbt behöver ställas om från att vara fossilbaserade till att bli förnyelsebara. Sedan 2020 har AP2 en strategisk allokering till hållbar infrastruktur, det vill säga tillgångar som bidrar till en hållbar utveckling i linje med Parisavtalet. Hittills har fonden gjort nio investeringar om totalt 9 miljarder kronor.

Dessa investeringar ligger väl i linje med AP2:s övergripande uppdrag om att främja en hållbar utveckling, utan att göra avkall på det övergripande målet. Läs mer på sidan 28.

AP2 har utvecklat kriterier för att klassificera skog som en riktad hållbarhetsinvestering. Med hållbarhetsinvesteringar menas investeringar som, utöver en god riskjusterad avkastning, syftar till att bidra till FN:s globala mål, till exempel genom minskade utsläpp av växthusgaser. En investering i skog är dock inte automatiskt fördelaktig för klimatet och därför har tio kriterier tagits fram som AP2 bedömer är viktiga ur klimatsynpunkt och som fondens skogsinvesteringar måste uppfylla för att klassificeras som en hållbarhetsinvestering. Kriterierna innebär bland annat att förvaltare av skogsfastigheter måste ha en heltäckande och externt publicerad policy för ansvarsfulla investeringar, att skogsfastigheterna förvaltas på ett hållbart sätt som verifieras av tredje part genom certifiering och att samtliga förvaltare av skogsfastigheter integrerar TCFD (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) i sin rapportering. AP2:s förvaltare av skogsfastigheter måste också upprätthålla eller öka kolbindningen i skogen, och de måste aktivt bidra till att upprätthålla eller öka den biologiska mångfalden i anknytning till skogsfastigheterna. Detta gäller utöver de minimikrav som anges i certifieringsvillkoren samt i lokala lagar och regler.

Läs mer på sidorna 20 och 27.

Jordbruksfastigheter

Att investera i jordbruksfastigheter är ett led i AP2:s arbete med att diversifiera den totala portföljen. Av fondens förvaltade kapital är 3,2 procent investerat i jordbruksfastigheter. Hållbarhetsfrågor är centrala för AP2:s investeringar i jordbruk. Fondens strategi är att investera i

storskaliga jordbruksfastigheter i länder med tydliga, legala strukturer. Det innebär att många geografiska regioner inte är aktuella att göra investeringar i. Majoriteten av fondens jordbruksinvesteringar är i USA.

AP2 har valt att investera i jordbruksfastigheter genom samägda bolag med andra investerare, som delar fondens värderingar om långsiktighet och hållbarhet. Fonden brukar inte någon mark. Marken arrenderas antingen ut till lokala jordbrukare/bolag eller sköts av de externa förvaltarna för de samägda bolagen. Större delen av den areal som de samägda bolagen äger arrenderas ut.

Hållbarhetsarbetet i den globala portföljen för jordbruksfastigheter bygger på en övergripande uppförandekod för jordbruket och innefattar praxis i odlingsprocessen, som täcker in allt från hur en god balans i odlad jord upprätthålls till hur arbetskraften utbildas. En fastighetsprofil görs årligen, som visar mer specifikt hur väl jordbruken implementerar praxis genom mätning av kvantitativa data för varje enskild fastighet. Till detta kommer nyckelindikatorer som visar prestanda inom till exempel energianvändning, vattenförbrukning, jordkvalitet och utsläpp av växthusgaser. Dessa nyckelindikatorer mäter även resurseffektivitet som produktion av avfall och påverkan på biologisk mångfald. Hållbarhetsarbetet innefattar även aktiviteter som främjar sociala mål såsom arbetsvillkor, hälsa och säkerhet samt jämställdhet.

Läs mer på sidorna 20 och 27.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

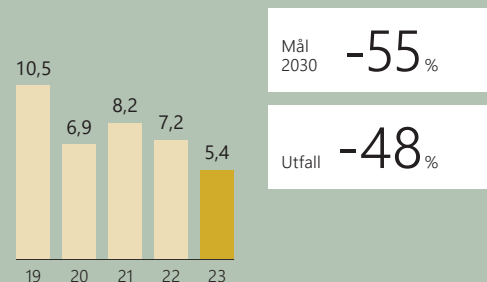
Långsiktiga mål

AP2 ska ha en portfölj med nettonollutsläpp senast 2045.

Fondens mål är att hela portföljen ska ligga i linje med Parisavtalet, det vill säga att portföljens utsläpp av växthusgaser ska minska i en takt som kan begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader. Parisavtalet föreskriver att nettonollutsläpp måste nås senast 2050. Eftersom Sverige har åtagit sig en brantare minskning, med nettonollutsläpp redan 2045, anser AP2 att detta mål bör gälla även för fonden.

För att lyckas med att nå nettonollutsläpp till 2045 bör AP2 sträva efter en väsentlig minskning redan 2025 och 2030. Därför har fonden även som mål att minska utsläpp av växthusgaser med minst 35 procent till 2025, och med 55 procent till 2030.

Utsläpp av växthusgaser

2019–2022 innehåller estimerad data för de tillgångsslag som saknar historik.

Utsläppen av växthusgaser ska minska med 55 procent till år 2030 (basår 2019).

Utfall 2023

För första gången har fonden slagit ihop sitt totala koldioxidutsläpp (scope 1-3), vilket för 2023 var 5,4 miljoner tCO₂e. Detta är en stor sänkning från 2019 då fondens totala koldioxidutsläpp var 10,5 miljoner tCO₂e. AP2 ser en stor osäkerhet framförallt när det gäller scope-3 data, eftersom andelen estimerad data fortfarande är mycket hög, men vill ändå vara så transparent som möjligt avseende portföljens utsläpp.

Klimat

Under 2023 har Andra AP-fonden fortsatt sitt arbete mot en portfölj med nettonollutsläpp. Klimatplaner har definierats för ytterligare tillgångsslag och rapporteringen av fondens utsläpp har utvecklats till att omfatta även scope 3 och en större andel av portföljen. Fonden har gjort flera riktade hållbarhetsinvesteringar och har utökat sitt påverkansarbete inom klimat genom att driva fler bolagsdialoger, bland annat via ett nytt initiativ, Net Zero Engagement Initiative, som drivs genom investerarnätverket Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC).

Integrering

Att hållbarhet lönar sig är en av AP2:s investeringsövertygelser och denna övertygelse integreras på flera sätt i fondens förvaltning. Klimatförändringar har en stor inverkan på ALM-analysen, fondens verktyg för att ta fram den mest relevanta strategiska portföljen. Valet av strategisk portfölj består dels av att fastställa vilka tillgångsslag som ska ingå och hur mycket som ska investeras i respektive tillgångsslag, dels vilka index eller strategier som ska representera respektive tillgångsslag. Fördelningen mellan tillgångsslag utgår från ett scenario där tillräckliga åtgärder inte vidtas och den globala temperaturökningen blir 3 grader i stället för de 1,5 grader som är Parisavtalets mål.

Klimatförändringarna ingår även i fondens långsiktiga antaganden om utvecklingen av det ekonomiska och demografiska läget. Om läget försämras bedöms det få negativa konsekvenser på den globala ekonomiska tillväxten, vilket beaktas i fondens strategi.

Fonden har en tydlig, detaljerad klimatstrategi för arbetet inom respektive tillgångsslag. Omställningsrisker och fysiska risker är en del av strategin, liksom rapportering och uppföljning av utsläppsdata för enskilda tillgångsslag.

Integreringen i förvaltningen innebär i praktiken tre vägar mot hållbara investeringar. Dessa integreras på olika sätt beroende på tillgångsslag.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

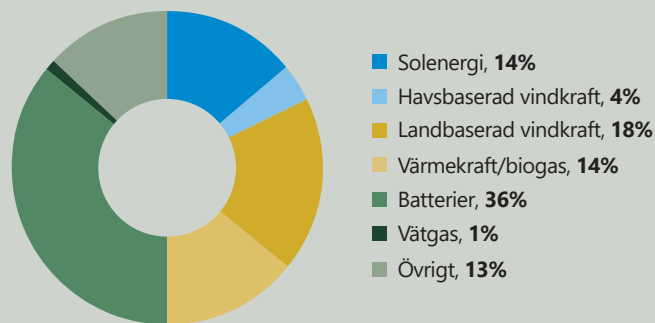
Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

TRE VÄGAR MOT HÅLLBARA INVESTERINGAR

SEKTORFÖRDELNING HÅLLBAR INFRASTRUKTUR, %

Investera i lösningar

Hållbar infrastruktur är ett av tillgångsslagen som fonden klassar som riktade hållbarhetsinvesteringar. Som nämnts tidigare i rapporten krävs det stora investeringar för att skapa ett fossilfritt samhälle. Under 2023 har AP2 genomfört följande investeringar:

- H2 Green Steel bygger en storskalig stål-fabrik i Boden, i norra Sverige. Produktionen kommer att leverera stål med upp till 95 procent mindre koldioxidutsläpp jämfört med traditionell masugnsteknik. Detta möjliggörs bland annat genom att ersätta kol med väte i produktionsprocessen och använda el från förnybara källor.
- Ytterligare en investering i Copenhagen Infrastructure Partners (CIP), som är en av världens största utvecklare av havsbaserad vindkraft. Denna investering avser ett koreanskt havsvindkraftprojekt som inkluderar vindkraft både på fast botten och flytande.

Dessa investeringar ligger väl i linje med AP:2s uppdrag att främja en hållbar utveckling, utan att göra avkall på det övergripande målet om avkastning och risk. Portföljen för hållbar infrastruktur är fortsatt under utveckling och består främst av projekt i uppbyggnadsfasen. Trots detta har projekten genererat mer än 300 000 MWh förnyelsebar energi under 2023. Fondens strategiska allokering till gröna obligationer är ett annat exempel på riktade hållbarhetsinvesteringar. Exempel på investeringar som gjorts under året är:

- Nordiska investeringsbanken är en bank som ägs av de nordiska och baltiska länderna, där investeringar sker i projekt inom medlemsländerna med fokus på bland annat förnyelsebar energi, energieffektivitet, rena transportlösningar och grön byggnation.
- Kommuninvest bistår genom sina gröna obligationer med utlåning till svenska kommuner. Denna typ av investering bidrar till att adressera lokala och regionala klimat- och miljömål.

AP2 gör även riktade hållbarhetsinvesteringar i riskkapitalfonder som investerar i verksamheter med en positiv påverkan på miljö och människor. Ett exempel på en sådan investering är Commonwealth Fusion Systems (CFS). Läs mer på nästa sida.

Stötta förändring

AP2 kan bidra till omställningen genom att vara aktiva ägare. Detta sker genom påverkansarbete, främst via dialoger med både bolag och beslutsfattare.

Genom att göra förändringar i portföljen, exempelvis genom att sälja bolag med stora koldioxidutsläpp och köpa bolag med mindre utsläpp, kan det totala koldioxidavtrycket i portföljen minska. En sådan förändring medför att portföljen är mindre exponerad mot exempelvis förändringar i priset på koldioxidutsläppsrättigheter och att portföljens klimatrelaterade risk minskar. Samtidigt har ingen förändring av de totala utsläppen av koldioxid till atmosfären skett, det vill säga klimatrisk för världen har inte påverkats av fondens köp och försäljning.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

AP2 har genom Khosla Ventures investerat i Commonwealth Fusion Systems (CFS)

Företagets mål är att utveckla fusionskraftverk, som kan bidra till att de globala målen för utsläppsminskningar nås så snart som möjligt. CFS samarbetar med Massachusetts Institute of Technology (MIT) med att kombinera årtionden av forskning om fusion med HTS (high-temperature superconducting), en avancerad magnetteknologi vilken kan möjliggöra kompakta fusionskraftverk som kan byggas snabbare och till lägre kostnad.

Företaget förväntar sig att med hjälp av denna teknologi kunna producera SPARC, världens första fusionsenhet vilken producerar plasma som genererar mer energi än den förbrukar – den första fusionsmaskinen för nettoenergi. HTS-magnetekniken möjliggör en mindre enhet än vad som tidigare varit möjligt och SPARC är ett viktigt steg i utvecklingen av kommersiell fusionsenergi.

Med hjälp av SPARC-tekniken har bolaget påbörjat arbetet med att bygga världens första fusionskraftverk, som potentiellt skulle kunna leverera hundratals megawatt nätansluten el. Detta skulle innebära ett genombrott för möjligheten att förvandla löftet om fusion till verklighet, med ekonomiskt konkurrenskraftiga fusionskraftverk som skulle kunna massproduceras och möjliggöra fossilfri, säker och obegränsad tillgång till energi.

Det är först när bolag minskar sina faktiska utsläpp som det sker en minskning av utsläpp i atmosfären. AP2 arbetar därför aktivt som ägare genom att med olika medel påverka portföljbolagen att ställa om och minska sina koldioxidutsläpp. Det sker genom dialoger med bolagen, ofta i samarbete med andra globala investerare, där krav ställs på att bolagen redovisar sina klimatrisker samt har styrning, processer och aktiviteter för att hantera dessa risker i enlighet med TCFD (Task Force on Climate-related Financial Disclosures). AP2 använder även röstning vid bolagsstämmor som verktyg för påverkan i dessa frågor.

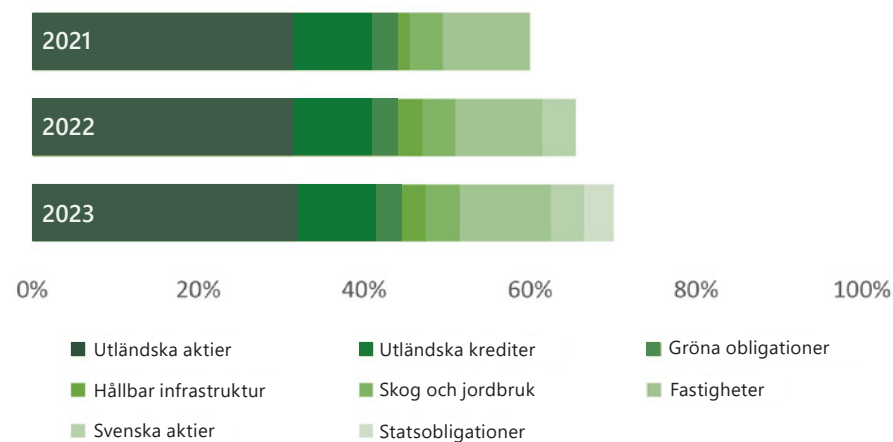
För att kunna identifiera vilka bolag och sektorer som ska prioriteras i fondens påverkansarbete är det viktigt att förstå portföljens utsläpp, orsakerna bakom förändringarna i utsläppen samt i vilken utsträckning dessa bidrar till faktiska minsk-

ningar av globala utsläpp. Detta analyserar fonden årligen med hjälp av en modell som visar vad som orsakat förändringen i koldioxidavtrycket. Läs mer om AP2:s koldioxidavtryck från sidan 22.

Analysen av bolagens utsläpp, åtaganden och handlingsplaner mot nettonollutsläpp ligger till grund för det påverkansarbete som fonden bedriver, delvis på egen hand men även tillsammans med andra investerare i olika investerarnätverk som Climate Action 100+ och Net Zero Engagement Initiative. Läs mer om dessa initiativ och AP2:s påverkansarbete på fondens [webbplats](#).

AP2 har under 2023 fortsatt arbetet med klimatplaner för fondens olika tillgångslag. Totalt finns nu en plan för utsläppsminskning i linje med Parisavtalet för 76 procent av portföljen, jämfört med 70 procent 2022.

ANDEL AV PORTFÖLJEN I LINJE MED PARISAVTALET

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

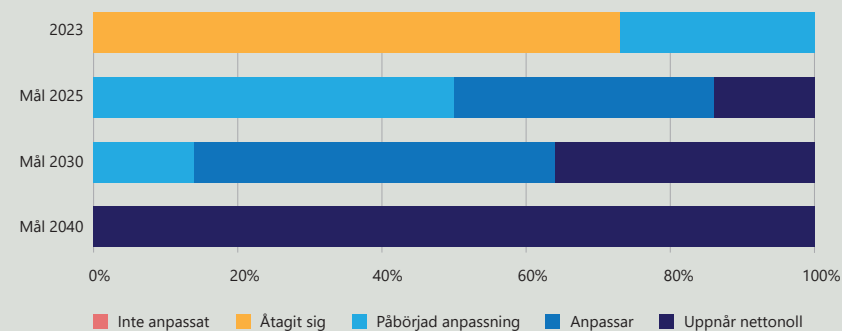
Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

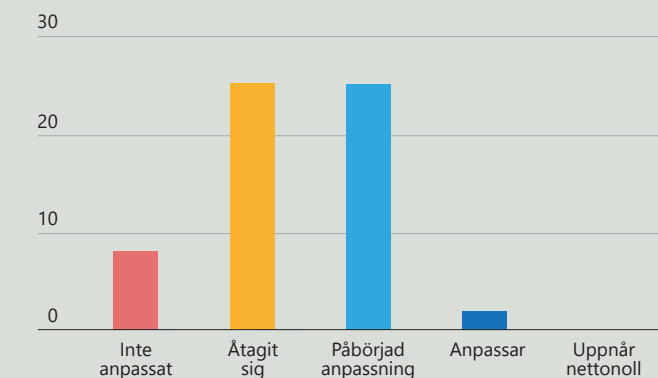
Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

SVENSKA AKTIER – BEDÖMNING/UTFALL AV PORTFÖLJENS ANPASSNING MOT NETTONOLLUTSLÄPP

STATSOBLIGATIONER – BEDÖMNING/UTFALL AV PORTFÖLJENS ANPASSNING MOT NETTONOLLUTSLÄPP, ANTAL LÄNDER

Svenska aktier

För svenska aktier använder sig AP2 av en process som tar stöd av IIGCC:s (Institutional Investors Group on Climate Change) Net Zero Investment Framework (läs mer på sidan 21) och dess kategorisering av bolags anpassning längs med en "mognadsskala". Med hjälp av detta ramverk, och dess definierade framåtblickande anpassningskriterier tillsammans med utsläppssiffror, kan fonden bedöma om ett bolag har en trovärdig plan att anpassa sig mot nettonollutsläpp och kategorisera bolaget därefter.

Kategoriseringen delas upp i två steg, där första steget avgör om bolaget är hög- eller lågutsläppande. De högutsläppande bolagen utgör cirka 90 procent av portföljens utsläpp. Resterade bolag utgör de lågutsläppande. Därefter sker en bedömning av de högutsläppande bolagen enligt ramverkets kriterier.

Utländska aktier och företagsobligationer

För utländska aktier och företagsobligationer används ramverket Paris-Aligned Benchmark (PAB) vid urvalet av bolag i investeringsprocessen. Generellt kan man säga att bolag med stora utsläpp ska få svårare att finansiera sin verksamhet via ägarandelar eller lån. PAB-ramverket är utformat så att utsläppen i tillgångsslagen ska vara nettonoll 2050. Förutom att mandat som förvaltas enligt ramverket inte innehåller vissa företag, kommer bolag som över tid inte reducerar sina utsläpp av växthusgaser, både direkta utsläpp från verksamheten samt utsläpp som skapas av dess tjänster och/eller produkter, få en minskad vikt i en PAB-anpassad portfölj.

Statsobligationer

AP2 har fram tills nu bedömt och hanterat statsobligationer på bland annat tillväxtmarknader med hjälp av indexdata för koldioxideffektivitet i ekonomin, utsläppstrender och inhemsk klimatpolitik för att minimera omställningsrisker i portföljen. Under året har fonden arbetat fram en ny process, i linje med IIGCC:s Net Zero Investment Framework, för samtliga statsobligationer, vilket innebär cirka 58 procent av tillgångsslaget. Processen bygger på kriterier för staters anpassning mot nettonollutsläpp, där flera datakällor som till exempel Climate Action Tracker¹ och EDGAR² ligger till grund för en bedömningsmodell. Portföljförvaltaren får en lägesbild av respektive lands klimatanpassning baserad på historiska utsläpp, utsläppsgap mot en utveckling i linje med Parisavtalet, landets kapacitet och avsikt att implementera koldioxidpolitik samt kapacitet till ekonomisk omställning. Till denna bedömning tillkommer en utvärdering av nuläget baserad på länders framåtblickande, förväntade omställningsbanor. Utvärderingen inkluderar även en rättviseaspekt för att möjliggöra bidrag till omställning i länder med mindre ekonomisk kapacitet, där det fortfarande krävs stora insatser för att attrahera internationellt kapital och därmed kunna genomföra klimatpolitiken. Baserat på denna bedömning prioriterar fonden dels investeringar, dels påverkansarbete. Påverkansarbete för detta tillgångsslag bedrivs med fördel via investerarnätverk såsom IIGCC. Fonden har även under året haft dialoger med flera centralbanker och finansdepartement i Asien. Läs mer om IIGCC på sidorna 20-21.

¹ www.climateactiontracker.org

² www.edgar.jrc.ec.europa.eu

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Skogs- och jordbruksfastigheter

Inom tillgångsslagen skogs- och jordbruksfastigheter stöttar AP2 omställningen på flera olika sätt. Det görs via investeringarna i tillgångsslagen, där fonden sedan tidigare har tagit fram ett antal hållbarhetskriterier som AP2:s skogs- och jordbruksinvesteringar ska leva upp till. Alla förvaltare av fondens innehav bedriver ett aktivt arbete inom klimat. AP2 genomför också dialoger om bland annat växthusgasrapportering och har under året haft dialoger med samtliga förvaltare för att utveckla och utöka denna rapportering.

Fonden arbetar just nu med att implementera en så kallad Natural Climate Solutions-portfölj, där fonden bland annat ska samla skogs- och jordbruksinvesteringar. Den kommer att lanseras under 2024.

Riskkapital

Fonden har under året haft dialoger med sina förvaltare av riskkapitalfonder, vilka i sin tur påverkar bolagen. Dialogerna har bland annat fokuserat på förvaltarnas inställning till Parisavtalet och rapportering av utsläppsdata. Under 2023 har AP2 påbörjat arbetet med att analysera utsläppsdata för portföljen och kommer med detta som utgångspunkt, tillsammans med det klimatarbete som utförs, bedöma förvaltarnas anpassning mot nettollutsläpp. Fondens process för due diligence och sidoavtal har också utvecklats för att inkludera krav på nya förvaltare om anpassning till nettollutsläpp.

Avinvestera från oönskad exponering

Klimatförändringar kan ses både från ett möjlighets- och ett riskperspektiv. Den risk som klimatförändringar utgör för den ekonomiska tillväxten och de finansiella marknaderna är stor.

Ett exempel på tillgångsslag där fonden under året arbetat aktivt med att avinvestera från oönskad klimatisk är inom fondens utländska aktier och företagsobligationer som styrs enligt PAB-indexen. Varje år sker en genomlysning av dessa portföljer och beslut fattas om AP2 vill behålla exponering i bolag med framförallt högre omställningsrisk. Främst handlar det om bolag som har mer än en viss andel av sin försäljning från kol, olja och/eller gas eller i kraftbolag där mer än 50 procent av intäkterna kommer från förbränning av fossila bränslen. Den maximala andelen av intäkter från kol är 1 procent, från olja 10 procent och från gas 50 procent.

Även i tillgångsslaget utländska statsobligationer har indexen anpassats under året för att AP2 ska investera i länder/stater med lägre utsläpp, vilket är ett led i att minska fondens exponering mot omställningsrisker.

Påverkansarbete och samverkan

IIGCC - Institutional Investors Group on Climate Change

Genom medlemskapet i IIGCC samarbetar AP2 med andra europeiska investerare kring klimatfrågan. Målet är att föra fram investerarnas röst i frågan samt engagera företag, myndigheter och andra investerare för att uppmärksamma långsiktiga risker och möjligheter som uppstår i och med klimatförändringar. Organisationen är också en

Interna miljöarbetet

AP2 har sedan 2009 ett miljöledningssystem, baserat på Göteborgs Stads miljödiplomering. Systemet har samma grundbegrepp som systemen ISO 14001 och EMAS, men är bättre anpassat till mindre organisationer. En särskild miljögrupp driver fondens eget miljöarbete och miljöutbildning genomförs kontinuerligt för alla medarbetare.

AP2:s största egna miljöpåverkan kommer från energianvändning för kontoret och resor. Vid årsskiftet 2023/24 flyttade fonden till nya lokaler som är bättre anpassade till ett flexibelt arbetssätt och med 33 procent mindre yta, vilket kommer att innebära en lägre energianvändning. Ombyggnationen av det nya kontoret har gjorts med hållbarhet i åtanke vid val av material, och möbler har återanvänts i möjligaste mån. AP2 har sedan 2015 ett grönt hyresavtal med hyresvärden Hufvudstaden, som även är hyresvärd för de nya lokalerna. En årlig handlingsplan tas fram för att minska lokalernas miljöpåverkan. Detta sker bland annat genom att enbart använda grön el och genomföra åtgärder för att minska energianvändningen. Fondens har även källsortering och kompostering på kontoret.

Interna mål har satts upp baserat på fondens miljöpolicy, bland annat görs 99 procent av alla resor mellan Göteborg och Stockholm med tåg. Antalet tjänsteresor har också minskat efter pandemin med hjälp av fondens digitala plattform, som möjliggör ett flexibelt arbetssätt.

MILJÖDATA

	2023	2022	2021
Interna miljöindikatorer			
El, kWh	76 680	79 004	64 928
Förnybar el, %	100	100	100
Kopieringspapper, inköpt (A4), kg	90	90,5	0
Antal utskrifter	26 685	20 475	15 666
Tjänsteresor			
Andel tågresor mellan Göteborg och Stockholm, %	99	99	98
Utsläpp av växthusgaser från:			
Tåg inrikes, ton CO ₂ e	0	0	0
Flyg inrikes, ton CO ₂ e	0	0	0
Flyg utrikes, ton CO ₂ e	91	80	0

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

plattform för samarbete med andra investerare både vad gäller dialoger med bolag och utveckling av metoder och verktyg för investerare. Läs mer på www.iigcc.org.

Fonden använder sig av följande ramverk och initiativ som är framtagna av IIGCC:

- Paris Aligned Asset Owners
- The Net Zero Investment Framework
- Climate Action 100+
- Net Zero Engagement Initiative.

Paris Aligned Asset Owners är ett globalt åtagande riktat till kapitalägare som AP2, vilka åtagit sig att stödja målet om nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2050. För fonden innebär detta ett antal konkreta åtaganden som framförallt handlar om att fastställa tydliga metoder och mål mot nettonollutsläpp för respektive tillgångsslag. Läs initiativets lägesrapport på www.iigcc.org.

The Net Zero Investment Framework tillhandahåller rekommendationer om gemensamma

åtgärder, metoder och mätvärden för att investerare ska kunna maximera sitt bidrag för att uppnå nettonollutsläpp. Fonden använder ramverkets rekommendationer som stöd i flera av tillgångsslagens klimatstrategier.

Climate Action 100+ är ett internationellt dialogprojekt där globala investerare för dialoger med 166 bolag, som står för 80 procent av de globala industriella utsläppen. Syftet är att få bolagen att minska sina utsläpp så att de ligger i linje med Parisavtalet, att de rapporterar i enlighet med TCFD-ramverket (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) och att bolagens styrelser tar ett tydligt ansvar för arbetet med klimatfrågan. AP2 deltar aktivt i initiativet och leder sedan flera år samtalen med AB Volvo tillsammans med Öhman och Alecia. Dialogen med AB Volvo har under året fokuserat på bolagets klimatplan och vägen fram till nettonollutsläpp, klimatlobby och ramverket Just Transition.

Initiativet följs årligen upp via en rapport som visar utvecklingen av dialogerna. Den senaste

rapporten finns tillgänglig på www.climate-action100.org.

Net Zero Engagement Initiative är ett nytt investerarlett initiativ som bygger vidare på investerarens engagemang bortom fokuslistan för Climate Action 100+. Målet är att hjälpa investerare att anpassa en större andel av sina portföljer till målen i Parisavtalet. Under året har 107 bolag fått brev och därefter blivit kontaktade för dialog. De viktigaste rekommendationerna för övergångsplanen är att bolagen har 1) åtagande om nettonollutsläpp, 2) anpassade utsläppsmål, 3) redovisade utsläppsiffror och 4) en trovärdig strategi för minskade koldioxidutsläpp. AP2 leder tillsammans med andra investerare dialoger med fem av bolagen inom initiativet.

Samarbete med andra investerare är ett viktigt led i att effektivt kunna bidra och stötta omställningen på bred front. Fonden har under 2023 haft en ledande roll i sex bolagsdialoger inom klimatområdet, och har för avsikt att öka antalet dialoger under kommande år.

Etikrådet - Mining 2030

Klimatomställning är ett av fem fokusområden för AP-fondernas etikråds proaktiva arbete, med inriktning speciellt på utsläppstunga branscher samt metall- och mineralutvinning. Den globala gruvindustrin har en viktig roll i att leverera de råvaror som bedöms nödvändiga för att klara en klimatomställning. Samtidigt har den omfattande hållbarhetsutmaningar. Etikrådet har därför valt att delta i initiativet Mining 2030 och ingår i dess styrgrupp sedan 2023. I det första delprojektet kartläggs utbud och efterfrågan avseende kritiska metaller och mineraler, risker identifieras vid de olika fyndigheterna/gruvorna och branschstandarder utvärderas. Detta är ett samarbete mellan investerare, bolag, branschorganisationer och FN:s miljöprogram UNEP.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Transparens

Växthusgasutsläpp 2023

Fondens mål om nettonollutsläpp uttrycks som koldioxidequivalerter, CO₂e, och inkluderar samtliga sju växthusgaser enligt Kyotoprotokollet: koldioxid (CO₂), metan (CH₄), dikväveoxid (N₂O), ofullständigt halogenerade fluorkarboner (HFC), fluorkarboner (FC), svavelhexafluorid (SF₆) och kvävetrifluorid (NF₃). Koldioxid följt av metan och dikväveoxid är de växthusgaser som påverkar den globala uppvärmningen allra mest.

AP2 strävar efter att över tid utöka rapporteringen av växthusgasutsläpp till att omfatta fler tillgångsslag samt inkludera scope 1-3. Utsläppen i portföljen för 2023 rapporteras för tillgångsslagen noterade aktier, utländska företagsobligationer, statsobligationer, skogs- och jordbruksfastigheter, onoterade fastigheter samt hållbar infrastruktur. Det innebär att 76 (70) procent av AP2:s strategiska portfölj mäts enligt någon koldioxidindikator.

Vid rapportering av växthusgasutsläpp ser fonden ett antal utmaningar och begränsningar när det gäller data. Tillgång till data är en av utmaningarna, vilket framförallt visar sig vid rapportering av scope 3. En hög andel av fondens rapporterade utsläpp i scope 3 är estimerade, eftersom många bolag ännu inte rapporterar dessa utsläpp. Dessutom är det stora skillnader mellan olika bolag i vad de väljer att inkludera i sina rapporterade utsläpp. Detta kan medföra svårigheter vid jämförelser mellan bolag och portföljer samt vid tolkning av förändringar. Förutom faktiska skillnader i utsläpp kan skillnaderna bero på olikheter både i rapporteringen från bolag samt vad de tar med i sina beräkningar av scope 3, och i dataleverantörernas metodik för beräkning. Tidsaspekten är en annan utmaning med rapporterad data, då utsläppen från portföljen baseras på föregående års rap-

porterade eller estimerade utsläpp från bolagen i portföljen. Det finns därför en eftersläpning för när faktiska förändringar syns i utsläppen för investeringsportföljerna.

I takt med dessa förändringar kommer fondens rapportering att uppdateras och historiska data kommer att behöva revideras. Vid en jämförelse med tidigare rapporter kan det därför finnas avvikelser.

Fonden fortsätter att utöka sin rapportering inom ytterligare tillgångsslag. Utöver rapportering av totalt växthusgasutsläpp för varje enskilt tillgångsslag, rapporterar fonden flera olika sätt att analysera och tolka utsläppen.

1. AP-fondernas gemensamma rapportering av koldioxidavtryck

Det totala koldioxidutsläppet för AP2:s aktieportföljer beräknas från och med 2023 baserat på rörelsevärdet Enterprise Value Including Cash (EVIC) i stället för marknadsvärde och inkluderar även scope 3. Detta gäller dock endast för måttet av totalt växthusgasutsläpp och inte för det relativa utsläppsmåttet och det portföljviktade intensitetsmåttet. Fonden reviderar därmed även de tillbakablickande siffrorna för tidigare år. 2023 års totala koldioxidutsläpp för aktieportföljerna är 3,82 (5,20) miljoner tCO₂e. Utifrån basåret 2019 har AP2 minskat fondens totala koldioxidutsläpp för aktieportföljerna med cirka 44 procent. Scope 3-utsläppen står för cirka 90 procent av fondens växthusgasutsläpp.

Det relativa koldioxidutsläppet, per investerad krona, som endast baseras på scope 1 och 2, är cirka 4,5 tCO₂/mnkr, vilket kan jämföras med 2022 års intensitet som var 7,4 tCO₂e/mnkr. Anledningen till minskningen är att portföljens utsläpp minskat. Om avtrycket i stället visas utifrån portföljviktad koldioxidintensitet, det vill

Den noterade aktieportföljen rapporteras utifrån tre olika synsätt

1. Genom AP-fondernas gemensamma rapportering som möjliggör jämförbarhet mellan fonderna.
2. Genom att visa på orsakerna till förändringen i portföljen.
3. Genom rapportering av utsläppen i enlighet med EU Paris-Aligned Benchmark.

Redovisning av utsläpp i scope 1, 2 och 3

- **Scope 1** omfattar direkta utsläpp som sker i företagets egen verksamhet, till exempel förbränning av kol vid stålproduktion eller bränsleförbränning från fordon som företaget äger eller kontrollerar.
- **Scope 2** omfattar utsläpp från inköpt el, värme och kyla.
- **Scope 3** omfattar utsläpp i företagets hela värdekedja, från framtagandet av inköpta material till utsläppen under användningen av företagets produkt och eventuell avfallshantering av produkten. Även företagets utsläpp såsom affärsresor och andra utsläpp som företaget orsakar, men inte direkt äger eller kontrollerar, ingår.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Så här rapporterar AP2:

Genom en transparent **rapportering med gemensamma mätetal** för fondtillgångarnas växthusgasutsläpp vill AP-fonderna underlätta förståelse och jämförbarhet. Inför året har AP-fonderna uppdaterat rapporteringen med scope 3 samt ändrat beräkningen för det totala koldioxidutsläppet (mätetal 1 och 2) utifrån rörelsevärdet EVIC (Enterprice Value Including Cash).

Syftet med att ha flera olika mätetal är att kunna påvisa olika aspekter av klimatrisk, såsom tillgångsportföljernas känslighet för exempelvis ett marknadspris på koldioxid, samt att kunna följa utvecklingen både i absoluta termer och relativt portföljbolagens omsättning och portföljens värde.

AP-fondernas årliga koldioxidavtryck beräknas för portföljnehav per den 31 december med hjälp av senast tillgängliga koldioxiddata för bolagens direkta utsläpp (scope 1) och indirekta utsläpp från energi (scope 2) samt utsläpp i bolagets hela värdekedja (scope 3). Beräkningarna sker med de formler som redovisas på AP2:s webbplats. Där finns även mer information om koldioxidavtryck samt formler för övriga mätetal.

Koldioxidexponering redovisas med följande fyra mätetal:

- 1. Koldioxidutsläpp, scope 1 & 2**
Summan av ägd andel av portföljbolagens respektive koldioxidutsläpp (scope 1 och 2) baserat på bolagsvärdet enligt ovan.
- 2. Koldioxidutsläpp, scope 3**
Summan av ägd andel av portföljbolagens respektive koldioxidutsläpp (scope 3) baserat på bolagsvärdet enligt ovan.
- 3. Relativt koldioxidutsläpp, scope 1 och 2**
Summan av ägd andel av portföljbolagens respektive koldioxidutsläpp baserat på bolagsvärdet enligt ovan i förhållande till portföljens marknadsvärde.
- 4. Portföljviktad koldioxidintensitet (WACI), scope 1 och 2**
Summan av portföljbolagens respektive koldioxidintensitet, det vill säga ett bolags koldioxidutsläpp i förhållande till dess omsättning, viktat utifrån respektive bolags andel av portföljen.

säga ett bolags koldioxidutsläpp i förhållande till dess omsättning, viktat utifrån respektive bolags andel av portföljen, visar 2023 års utfall på 5,6 tCO₂e/mnkr för scope 1 och 2. Samma mått för 2022 visar ett utfall på 8,2 tCO₂e/mnkr.

AP2 redovisar också koldioxidavtrycket uppdelat på Sverige, utvecklade marknader och tillväxtmarknader. Fonden ser stora skillnader i koldioxidintensiteten mellan utvecklade och tillväxtmarknader, där bolag på tillväxtmarknader är minst koldioxideffektiva och har högre utsläpp av växthusgaser.

I tabellen på sidan 24 redovisas alla mätetal för de olika marknaderna.

AP2 använder utsläppsdata från MSCI ESG Research och Trucost för scope 1 och 2. Medelvärde av dessa båda källor utgör fondens koldioxiddata, som används för att beräkna koldioxidavtrycket. Leverantörernas data kan innehålla deras uppskattningar om rapporterad data saknas. För scope 3 används endast data från MSCI ESG Research. Om data skulle saknas från leverantörerna, gör AP2 en uppskattning. Den generella trenden är en ökning av rapporterad data. För AP2:s koldioxidavtryck finns data tillgängligt för 100 procent av aktieportföljerna.

Beräkningen av scope 3-utsläpp bör beaktas med viss försiktighet, då utsläppssiffrorna för varje bolag innefattar relativt hög osäkerhet. Dessutom uppstår dubbelräkning när scope 3-siffror summeras i en investeringsportfölj. AP2 anser dock att det är viktigt att utveckla rapporteringen med alla scope inkluderade.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

KOLDIOXIDAVTRYCK FÖR DEN NOTERADE AKTIEPORTFÖLJEN, SCOPE 1, 2 OCH 3

Mätetal	2023	2022	2021	2020
1. Koldioxidutsläpp, scope 1 och 2, EVIC (miljoner tCO₂e)	0,40	0,62	0,69	1,44
Sverige	0,03	0,04	0,07	0,09
Utvecklade marknader	0,17	0,28	0,33	0,51
Tillväxtmarknader	0,20	0,30	0,29	0,84
2. Koldioxidutsläpp, scope 3, EVIC (miljoner tCO₂e)	3,42	4,58	5,44	
Sverige	0,98	1,17	1,05	8,92
Utvecklade marknader	1,45	1,94	2,77	2,58
Tillväxtmarknader	0,99	1,47	1,62	6,70
Koldioxidutsläpp, scope 1-3, EVIC (miljoner tCO₂e)	3,82	5,20	6,13	16,40
Förändring av portföljens totala koldioxidutsläpp i förhållande till föregående år (%)	-26,9	-14,6	22,9	
– varav förändring beroende på förändringar i portföljens innehav (%-enheter)	-26,4	-35,8	3,2	12,73
– varav förändring beroende på förändringar i bolagens utsläpp (%-enheter)	-0,5	21,3	19,7	5,07
3. Relativt koldioxidutsläpp, scope 1 och 2, Marknadsvärde (tCO₂e/mnkr)	4,48	7,43	6,35	9,97
Sverige	1,13	1,67	1,95	18,85
Utvecklade marknader	3,71	8,17	5,36	
Tillväxtmarknader	8,30	16,37	14,8	12,27
4. Portföljviktad koldioxidintensitet (WACI), scope 1 och 2, Marknadsvärde (tCO₂e/mnkr)	5,68	8,21	9,04	4,15
Sverige	2,14	3,07	3,64	10,93
Utvecklade marknader	5,41	14,65	13,4	19,63
Tillväxtmarknader	8,79	12,31	15,00	-22,8
Portföljviktad koldioxidintensitet (WACI), scope 1-3, Marknadsvärde (tCO₂e/mnkr)	52,9	72,1		-33,4
Förändring av portföljens koldioxidintensitet i förhållande till föregående år (%)	-26,7			10,6
– varav förändring beroende på förändringar i portföljens innehav (%-enheter)	-27,6			161
– varav förändring beroende på förändringar i bolagens koldioxidintensitet (%-enheter)	0,9			99
Marknadsvärdet av fondens portfölj som täcks in av CO ₂ e-data (mdkr)	158	151	187	
Andel av aktiekapitalet som det finns data för (%)	100	99,9	99,8	

Koldioxidmätten från och med 2019 och framåt är baserade på ett bredare universum av koldioxiddata samt en förfinad metod för skattning av växthusgasutsläpp från bolag som inte rapporterar. Allteftersom bolagen i portföljen förbättrar och ökar sin rapportering av CO₂e-data, reviderar AP2 även historisk data. Vid en jämförelse mot tidigare rapporter kan det därför finnas avvikelser.

1. Koldioxidutsläpp, scope 1 och 2. Summan av ägd andel av portföljbolagens respektive koldioxidutsläpp (scope 1 och 2) baserat på bolagsvärdet enligt ovan.
2. Koldioxidutsläpp, scope 3. Summan av ägd andel av portföljbolagens respektive koldioxidutsläpp (scope 3) baserat på bolagsvärdet enligt ovan.
3. Relativt koldioxidutsläpp, scope 1 och 2. Summan av ägd andel av portföljbolagens respektive koldioxidutsläpp baserat på bolagsvärdet enligt ovan i förhållande till portföljens marknadsvärde.
4. Portföljviktad koldioxidintensitet (WACI), scope 1 och 2. Summan av portföljbolagens respektive koldioxidintensitet, det vill säga ett bolags koldioxidutsläpp i förhållande till dess omsättning, viktat utifrån respektive bolags andel av portföljen.

Formlerna för ovanstående mätetal finns tillgängliga på fondens webbplats.

CO₂e (koldioxidekvivalent) är en mättenhet som gör det möjligt att jämföra klimatpåverkan från olika växthusgaser.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Så här rapporterar AP2:

Koldioxidmätetalen som beskrivs på föregående sidor ger viktig kunskap men det finns begränsningar. En av begränsningarna har tidigare varit att koldioxidavtrycket inte gett information om **orsakerna bakom utsläppsförändringarna** i portföljbolagen och till vilken grad de faktiska utsläppen till atmosfären har förändrats. För att öka transparensen kring detta rapporterar AP-fonderna om hur stor del av förändringen i koldioxidavtrycket som beror på förändringar i fondernas aktieinnehav respektive förändringar av bolagens utsläpp.

Förändringar av en investeringsportföljs koldioxidavtryck kan ha två orsaker. Dels kan förändringen bero på ändrade portföljinnehav, dels på att bolagens koldioxidutsläpp har förändrats. Förändrade portföljinnehav leder inte till minskade utsläpp till atmosfären, eftersom det sker först då bolagens utsläpp minskar. Därför är detta en uppföljning som AP2 lägger stor vikt vid och som även ligger till grund för påverkansarbetet.

2. Orsaker till förändringar i koldioxidutsläpp

I grafen nedan presenteras orsakerna till förändringen i totalt koldioxidutsläpp mellan 2022 och 2023 för AP2:s noterade aktieportfölj. Beräkningarna avser utsläppsdata från scope 1, 2 och 3 uttryckt i miljoner tCO₂e. Av grafen framgår att den största delen av minskningen kan hänföras till förändringar i fondens innehav. Bolagens bidrag till minskningen är marginell, vilket tydligt visar att betydligt större minskningar av bolagens utsläpp behöver ske under de kommande åren. Fonden har under året intensifierat sitt påverkansarbete med högutsläppande företag för att bidra till att driva på denna förändring.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

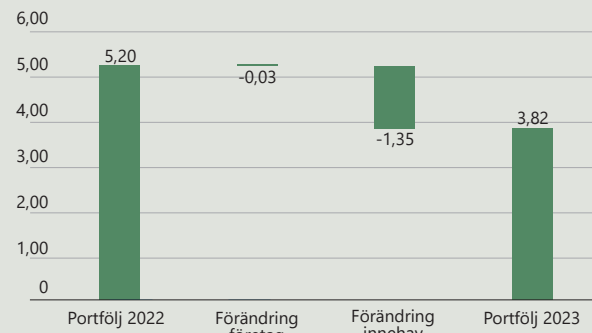
Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

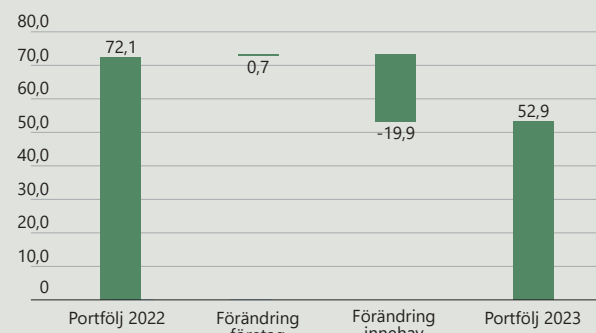
Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

ORSAKERNA TILL FÖRÄNDRING I TOTALT KOLDIOXIDUTSLÄPP MELLAN 2022 OCH 2023, MILJONER tCO₂e

ORSAKERNA TILL FÖRÄNDRING I PORTFÖLJVIKTAD KOLDIOXIDINTENSITET MELLAN 2022 OCH 2023, tCO₂e/mnkr

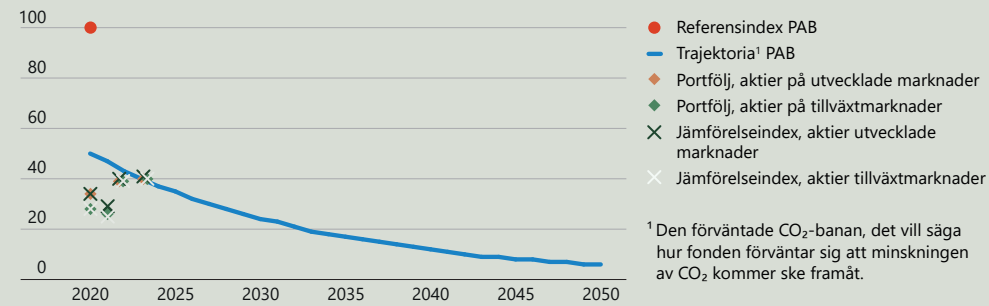
3. Växthusgasutsläpp från PAB-anpassade portföljer

I både graf 1 och 2 redovisas koldioxidavtrycket i procent gentemot motsvarande marknadsviktat index för de portföljer som anpassats till PAB-ramverket, det vill säga de utländska aktie- och kreditportföljerna. Kurvorna visar den årliga minskningen med sju procent. Fonden avser att över tid hålla avtrycken för portföljerna under dessa kurvor i enlighet med ramverket, men utvecklingen förväntas variera från år till år. Punkterna i graferna visar utfallet för portföljerna och de jämförelseindex som styr dessa.

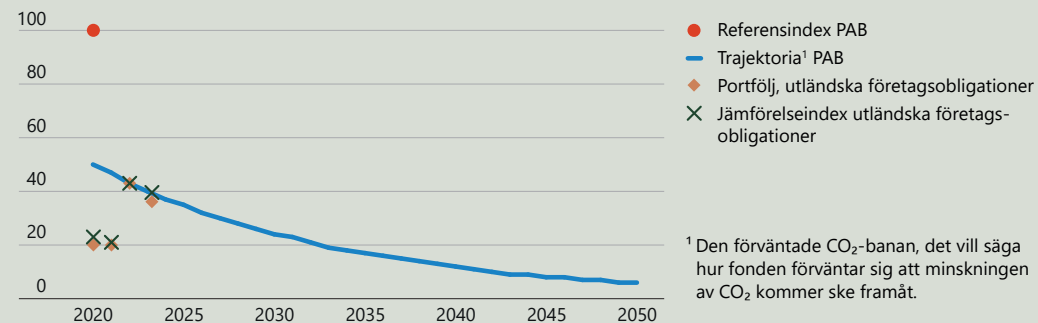
Koldioxidavtrycket för 2023 följer den förväntade kurvan. Båda tillgångsslagen ligger på eller något under kurvan med 40 (39) procent av koldioxidavtrycket för marknadsviktat index för aktier respektive 38 (43) procent för företagsobligationer.

Under 2023 har metoden för att ta fram koldioxiddata för PAB vidareutvecklats, vilket bedöms ge stabilare värden med högre kvalitet vid framtagandet av portföljerna. Datan kommer uppdateras en gång per år och estimerade värden ska användas i större utsträckning för scope 3.

GRAF 1. KOLDIOXIDAVTRYCK I PAB-ANPASSADE AKTIEPORTFÖLJER I FÖRHÅLLANDE TILL MARKNADSVIKTAT INDEX, %

GRAF 2. KOLDIOXIDAVTRYCK I PAB-ANPASSADE KREDITPORTFÖLJER I FÖRHÅLLANDE TILL MARKNADSVIKTAT INDEX, %

Så här rapporterar AP2:

I och med att AP2 implementerat egna index som är i enlighet med EU:s ramverk Paris Aligned Benchmark (PAB) har koldioxidavtrycksrapporteringen utökats med ytterligare ett måttal, nämligen koldioxidintensitet beräknat utifrån rörelsevärdet EVIC (Enterprise Value Including Cash), eftersom det är det måttal som föreskrivs av ramverket. Scope 3 ingår också i ramverket. Fonden ska addera de sista sektorerna för scope 3-utsläpp för bolag under 2024.

I graferna 1 och 2 redovisas koldioxidavtrycket för de portföljer som anpassats till ramverket, det vill säga för aktier på utvecklade marknader, aktier på tillväxtmarknader och utländska krediter. Kapitalet i dessa portföljer utgör ungefär hälften av fondens totala kapital.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Växthusgasutsläpp för andra tillgångsslag Statsobligationer

Nytt för 2023 är att AP2 börjat rapportera växthusgasutsläpp för tillgångslandet statsobligationer. Dock är rapporteringen begränsad till produktionsutsläpp enligt definitionen av UNFCCC:s (United Nations Framework Convention on Climate Change) nationella utsläppsinventering enligt PCAF:s (Partnership for Carbon Accounting Financials) rekommendation. Fonden anser även att det är viktigt att rapportera förbrukningsutsläppen, men att datan ännu är otillräcklig för att kunna redovisas. Baserat på detta har fonden ett uppskattat koldioxidavtryck för samtliga statsobligationer i portföljen. Det innebär att fonden rapporterar ett koldioxidavtryck på 10 000 tCO₂e (scope 1) för cirka 80 procent av portföljen. AP2 kommer under 2024 att arbeta vidare med att utveckla rapporteringen för obligationer.

tioner i portföljen. Det innebär att fonden rapporterar ett koldioxidavtryck på 10 000 tCO₂e (scope 1) för cirka 80 procent av portföljen. AP2 kommer under 2024 att arbeta vidare med att utveckla rapporteringen för obligationer.

Onoterade fastigheter

AP2:s onoterade fastighetsbolag rapporterar scope 1, scope 2 samt scope 3 i form av hyresgästernas energianvändning. Fondens andel av koldioxidutsläppen summeras till 45 159 tCO₂e och koldioxidintensiteten till 0,62 tCO₂e/mnkr per miljon investerad krona, vilket är en minskning från 1,06 tCO₂e/mnkr per miljon föregående år.

Minskningen beror framförallt på mer exakta beräkningsmetoder.

Energianvändning och koldioxidutsläpp per ytenhet var 124 kWh/m² och 0,023 tCO₂e/m², vilket innebär en kraftig minskning i energikonsumtion över åren. Detta beror framförallt på förvaltarnas arbete med att minska energikonsumtionen genom effektivare energisystem.

Skogs- och jordbruksfastigheter

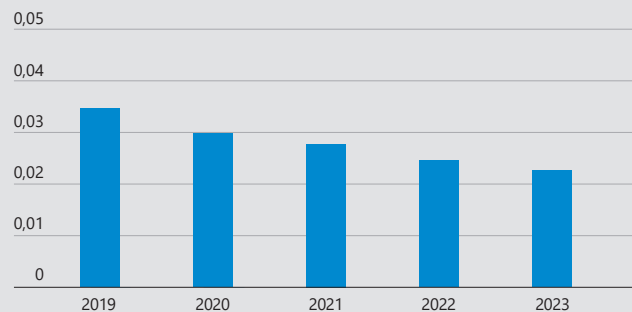
Fonden för dialoger med förvaltarna av skogsfastigheter om beräkning av koldioxidinlagring respektive koldioxidutsläpp. Samtliga av fondens skogsförvaltare – Molpus, New Forests och

Nuveen – beräknar den totala koldioxidinlagringen i deras skogar. AP2:s andel av koldioxidinlagringen är 50,58 (51,20) miljoner tCO₂e. Fondens andel av koldioxidutsläppen är beräknad till 0,53 miljoner tCO₂e, vilket kan jämföras med fjolårets på 0,55 miljoner tCO₂e.

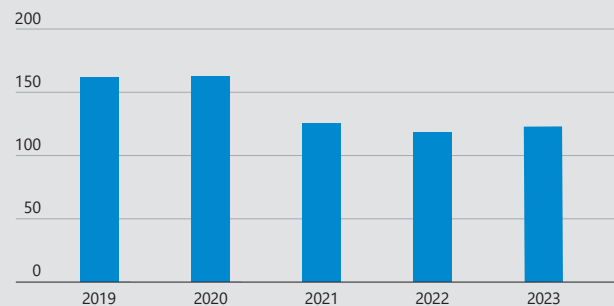
Även AP2:s förvaltare för jordbruksfastigheter genomför beräkningar av investeringarnas koldioxidavtryck. Jordbruksfastigheternas koldioxidinlagring beräknas också, men endast för de brasilianska jordbruksfastigheterna och de stora områden som avsätts för bevarande ändamål, så kallade legala reservat och permanenta skyddsområden. Baserat på dessa anta-

Koldioxidavtryck för Andra AP-fondens onoterade fastigheter

KOLDIOXIDINTENSITET YTA TCO₂E/M²

ENERGIEFFEKTIVITET KWH/M²

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

ganden beräknas AP2:s andel av koldioxidinlagringen uppgå till cirka 57 miljoner tCO₂e och utsläppen beräknas till 0,09 miljoner tCO₂e.

Hållbar infrastruktur

Tillgångsslaget ingår i fondens riktade hållbara investeringar, och är en viktig del i fondens hållbarhetsarbete. Eftersom portföljen fortsatt är under uppbyggnad dröjer viss rapportering av växthusgasutsläpp. Fonden

anser dock att det är viktigt att redovisa de delar som finns rapporterade, även om det inte är en komplett utsläppssiffra. Portföljen visar ett utsläpp på cirka 20 000 tCO₂e.

AP2:s totala koldioxidavtryck

För 2023 har fonden beräknat koldioxidavtrycket från noterade aktier, utländska krediter, statsobligationer, skogs- och jordbruksfastigheter, onoterade fastigheter samt

hållbar infrastruktur. Det innebär att 71 (67) procent av AP2:s strategiska portfölj mäts enligt någon koldioxidindikator. Fondens ambition är att så småningom kunna presentera ett koldioxidavtryck som inkluderar alla tillgångsslag.

För första året har fonden slagit ihop sitt totala koldioxidutsläpp, vilket för 2023 var 5,43 miljoner tCO₂e. AP2 ser att det finns en stor osäkerhet framförallt när det gäller scope

3-data, eftersom andelen estimerad data fortfarande är mycket hög. Trots detta anser fonden att det är viktigt att vara så transparent som möjligt när det gäller portföljens utsläpp.

KOLDIOXIDTABELL FÖR SAMTLIGA TILLGÅNGSSLAG, SCOPE 1, 2 OCH 3

Mätetal	2023	2022	2021	2020	2019
Svenska aktier (EVIC)	1,01	1,21	1,11	1,06	2,55
Utländska aktier (EVIC)	2,81	4,00	5,01	4,00	6,13
Utländska företagsobligationer (EVIC)	0,92	1,36	1,39	1,15	1,15
Statsobligationer*	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Onoterade fastigheter	0,05	0,04	0,04	0,05	0,04
Jordbruksfastigheter**	0,09	0,08	0,08	0,07	0,07
Skogsfastigheter	0,53	0,55	0,55	0,55	0,55
Hållbar infrastruktur	0,02	0,00	-	-	-
Totalt koldioxidutsläpp (miljoner tCO₂e)	5,43	7,25	8,19	6,89	10,50

* Scope 1
** Scope 1 och 2

Koldioxidmätten från och med 2019 och framåt är baserade på ett bredare universum av koldioxiddata samt en förfinad metod för skattning av växthusgasutsläpp från bolag som inte rapporterar. Allteftersom bolagen i portföljen förbättrar och ökar sin rapportering av CO₂e-data, reviderar AP2 även historisk data. Vid en jämförelse mot tidigare rapporter kan det därför finnas avvikelser.

2019-2022 innehåller estimerad data för de tillgångsslag som saknar historik.

VD-ord
Uppdrag, vision, mål och strategi
Styrning
Integrering och påverkan
Hållbarhet i investeringsprocessen
Fokusområden
Klimat
Biologisk mångfald
Mänskliga rättigheter
Mångfald, jämlikhet och inkludering
Ägarstyrning
Styrning av hållbarhetsfrågor

TCFD

AP2 har sedan flera år rapporterat i enlighet med TCFD (Task Force on Climate-related Financial Disclosures). Ramverket innehåller rekommendationer till vad rapporteringen om klimatrelaterade risker och möjligheter bör innehålla och riktar sig till både bolag och investerare.

En rapportering i enlighet med TCFD:s ramverk ger information om:

1. Hur klimatfrågan behandlas av organisationens styrande organ (styrelse och ledningsgrupp).
2. Vad organisationen har för strategi kring klimatförändringar och omställningen till ett koldioxidsnålt samhälle.
3. Organisationens klimatrisker och möjligheter.
4. Vilka mål och mätetal som organisationen använder. Nytt för i år är att fonden ger ut en klimat- och naturrapport i enlighet med både TCFD och TNFD (Taskforce on Nature-related Financial Disclosures).

AP2:s TCFD- och TNFD-rapport publiceras på fondens webbplats under våren.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Biologisk mångfald

Avskogning är den prioriterade frågan i Andra AP-fondens arbete med biologisk mångfald, med fokus på sektorerna för livsmedel och skog. Under 2023 har Andra AP-fonden bedrivit påverkansarbete genom Finance Sector Deforestation Action, där fonden leder flera dialoger, och i arbetsgruppen för Brasilien inom Investor Policy Dialogue on Deforestation. Fonden deltar även i ett projekt med tankesmedjan Climate & Company, som syftar till att ta fram ett verktyg för analys av avskogningsrisk i investeringsportföljer.

Integrering

AP2:s fokus är avskogningsrisk i livsmedels- och skogssektorerna

Biologisk mångfald är ett brett och komplext område och det är nödvändigt för AP2 att göra prioriteringar i sitt arbete. Fonden har därför genomfört en väsentlighetsanalys enligt principen om dubbel väsentlighet i linje med rapporteringsramverket Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD).

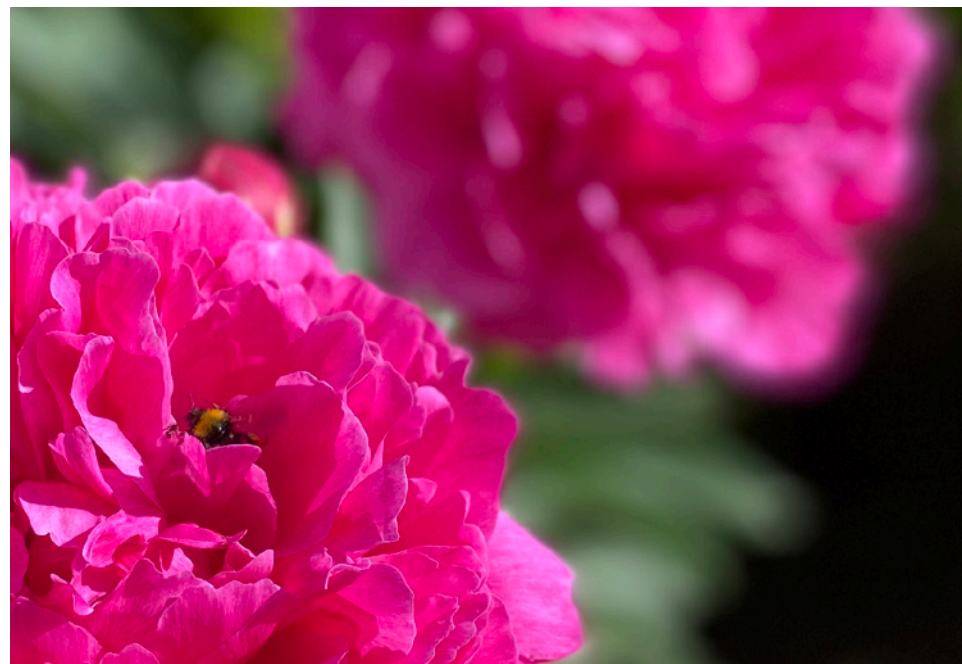
AP2 har analyserat och utvärderat investeringsportföljens prioriterade beroenden, påverkan, risker och möjligheter kopplade till natur med hjälp av databasen ENCORE, utvecklad av the Natural Capital Finance Alliance och FN:s miljöprogram UNEP¹.

Analysen har genomförts utifrån ett sektorsperspektiv, och bedömningen har gjorts utifrån följande parametrar:

- De viktigaste orsakerna till förlust av biologisk mångfald enligt IPBES (Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services)².
- Sektorer som har störst påverkan på dessa orsaker till förlust av biologisk mångfald.
- Sektorer med störst beroende av naturresurser och ekosystem.
- Sektorer med störst exponering mot de olika tillgångsslagen i AP2:s portfölj.

Analysen utgår från de sektorerna som identifieras med hög risk av TNFD och avgränsas till de sektorerna som finns i fondens portfölj.

Påverkan analyseras utifrån de fem största orsakerna till förlorad biologisk mångfald identifierade i IPBES rapport och hur de påverkar land, färskvatten, hav och atmosfär. De fem orsakerna

Långsiktiga mål

AP2 ska bidra till en positiv nettoutveckling för naturen senast år 2030.

Det finns ännu inte konsensus kring vad begreppet naturpositiv innebär, och ett arbete pågår med att ta fram en definition. AP2 har ändå valt att använda begreppet som en övergripande målbild, där naturen, med biologisk mångfald, ekosystem och naturkapital, utvecklas i positiv riktning och där fonden bidrar till denna utveckling. När de organisationer som arbetar med definitionen av naturpositiv har nått en gemensam syn, kommer fonden att se över målsättningen i ljuset av denna.

AP2 ska år 2025 ha en portfölj som inte bidrar till avskogning.

Fonden har definierat ett mål för avskogning, som är den största orsaken till förlorad biologisk mångfald och är relevant för fondens investeringar. Detta mål ligger i linje med det åtagande om en avskogningsfri portfölj, som AP2 gjorde i samband med COP26, samt med fondens klimatåtagande om netto-nollutsläpp av växthusgaser år 2045.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

¹<https://encore.naturalcapital.finance/en>

²IPBES (2019): Global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services. E. S. Brondizio, J. Settele, S. Díaz, and H. T. Ngo (editors). IPBES sekretariat, Bonn, Germany. 1148 pages. www.doi.org/10.5281/zenodo.3831673

till förlust av biologisk mångfald är enligt IPBES:

- Förändrad användning av mark-, sjö- och havsyta
- Direkt exploatering av arter
- Klimatförändringar
- Invasiva arter
- Föroreningar.

Eftersom AP2 adresserar klimatfrågan i ett eget fokusområde, har sektorers påverkan på klimatförändringar inte tagits med i denna analys. Vad gäller de fyra övriga orsakerna visar analysen att markanvändning är mest relevant för fondens investeringar, följt av föroreningar.

Sektorer i AP2:s portfölj med hög negativ påverkan på och högt beroende av naturresurser och ekosystem har markerats i översikten till höger, som är sorterad utifrån fondens totala exponering mot respektive sektor. Baserat på analysen har fonden valt att i första hand prioritera sektorerna för livsmedel och drycker samt skog och papper i sitt arbete med att främja biologisk mångfald. Därefter planeras arbetet att även inkludera energisektorn, inklusive hållbar infrastruktur.

Livsmedels- och skogssektorerna är speciellt relevanta givet AP2:s fokus på markanvändning. Livsmedelssektorn står enligt IPBES i särklass när det gäller negativ påverkan från markanvändning, framförallt genom avskogning i tropiska områden med rik och känslig biologisk mångfald. Avskogning av tropisk skog kan främst kopplas till leverantörskedjorna för nötboskap, soja, palmolja och träråvaror. Enbart jordbruket är enligt IPBES identifierat som det primära hotet mot

24 000 av de 28 000 arter som riskerar att utrotas. Livsmedels- och skogssektorerna är beroende av ekosystemtjänster som vatten, klimat och pollinering och kommer att påverkas negativt om dessa försvagas. Enligt IPBES hotas cirka 85 procent av jordens odlingsbara mark av erosion, försämrad jordkvalitet och föroreningar och mer än 75 procent av världens skördar är beroende av pollinering.

Totalt är 20 procent av AP2:s tillgångar investerade i de sektorer som identifierats med hög risk av TNFD, genom tillgångsslagen noterade aktier och krediter, riskkapitalfonder, jord- och skogsbruksinvesteringar samt hållbar infrastruktur. De tre prioriterade sektorerna livsmedel och drycker, skog och papper samt energi summerar till tio procent av fondens investeringar, där både påverkan på och beroendet av naturen är mycket hög.

Investera i lösningar

Fonden ser möjligheter till att investera i verksamheter som minskar den negativa påverkan på naturen och främjar biologisk mångfald. Detta sker framförallt genom fondens riktade hållbarhetsinvesteringar, som inkluderar förnybar energi, skog och jordbruk och uppfyller fondens hållbarhetskriterier, samt genom investeringar i riskkapitalfonder, bland annat i djurfria alternativ till kött och läder och teknologi för hållbart jordbruk.

AP2:S INNEHAV I SEKTORER MED HÖG PÅVERKAN PÅ OCH BEROENDE AV NATURRESURSER OCH EKOSYSTEM

Sektor	Andel i AP2:s portfölj, %	Påverkan					Beroenden						
		Resursanvändning		Föroreningar			Direkta resurser		Möjliggör produktion		Skydd mot risker		
		Mark	Vatten	Till luft	Till vatten	Till jord	Material	Vatten	Pollinering, jord	Vattenflöde	Klimat	Vind, översvämning	Jordskred, -erosion
Livsmedel & drycker	5%	Mycket hög	Mycket hög	Medel	Hög	Hög	Mycket hög	Mycket hög	Medel	Mycket hög	Mycket hög	Mycket hög	Mycket hög
Energi	3%	Mycket hög	Mycket hög	Medel	Hög	Hög	Mycket hög	Mycket hög	Medel	Mycket hög	Mycket hög	Mycket hög	Mycket hög
Läkemedel	3%	Medel	Medel	Medel	Hög	Hög	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel
Halvledare	2%	Mycket hög	Mycket hög	Medel	Hög	Hög	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel
Skog & papper	2%	Mycket hög	Mycket hög	Medel	Hög	Hög	Mycket hög	Mycket hög	Mycket hög	Mycket hög	Mycket hög	Mycket hög	Mycket hög
Kemikalier	1%	Medel	Medel	Medel	Hög	Hög	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel
Textil	1%	Medel	Medel	Medel	Hög	Hög	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel
Fordon	1%	Medel	Medel	Medel	Hög	Hög	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel
Gruvor & metall	1%	Mycket hög	Mycket hög	Medel	Hög	Hög	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel
Byggtjänster	1%	Medel	Medel	Medel	Hög	Hög	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel
Transport	1%	Medel	Medel	Medel	Hög	Hög	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel
Hygienprodukter	1%	Medel	Medel	Medel	Hög	Hög	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel
Byggmaterial	0%	Mycket hög	Mycket hög	Medel	Hög	Hög	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel
Förpackningar	0%	Medel	Medel	Medel	Hög	Hög	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel

Mycket hög Hög Medel

- VD-ord
- Uppdrag, vision, mål och strategi
- Styrning
- Integrering och påverkan
- Hållbarhet i investeringsprocessen
- Fokusområden
 - Klimat
 - Biologisk mångfald
 - Mänskliga rättigheter
 - Mångfald, jämlikhet och inkludering
 - Ägarstyrning
- Styrning av hållbarhetsfrågor

Mycoworks

AP2 har, genom förvaltaren DCVC, investerat i bolaget Mycoworks. Bolaget har utvecklat ett biologiskt alternativ till läder, som består av framodlat mycelium.

Biobaserat läder ger många fördelar ur ett hållbarhetsperspektiv. Det ersätter animaliskt läder, som är en råvara med tydlig koppling till avskogning och även till problematik kring kemikalieutsläpp och djurhållning. Vidare visar Mycoworks livscykelanalys att bolagets framodlade material har ett koldioxidavtryck som är 92 procent lägre än animaliskt läder. Mycoworks material är inte heller, som annat konstläder, plastbaserat. Konventionellt konstläder tillverkas av oljebaserad plast, polyuretan (PU) och/eller polyvinylklorid (PVC), och på grund av inblandning av textil eller andra organiska fibrer är det mycket svårt att återvinna och bidrar till de 91 procent av världens plast som inte återvinns*.

Materialet från Mycoworks ser ut, känns och andas som läder och kan odlas fram för att passa kundens behov av tjocklek, funktion och utseende. Väldiga varumärken som Hermès och Ligne Roset har redan använt materialet i sina produkter. Mycoworks arbetar nu med att öka sin produktion för att kunna möta efterfrågan.

*<https://education.nationalgeographic.org/resource/whopping-91-percent-plastic-isnt-recycled/>

Stötta förändring

Noterade aktier och krediter

Inom tillgångsslagen noterade aktier och krediter har arbetet mot en avskogningsfri portfölj påbörjats med en analys av AP2:s portfölj för att identifiera bolag med hög avskogningsrisk, med speciellt fokus på värdekedjan för livsmedel i det första steget. Analysen bygger på olika källor – Forest 500 från Global Canopy¹, FAIRR² och SPOTT³ – samt en sammanvägd bolagsanalys från Finance for Biodiversity⁴. De bolag som har

identifierats med hög risk är prioriterade i fondens påverkansarbete vad gäller avskogning (se nedan).

Under året har AP2 inlett ett samarbete med tankesmedjan Climate & Company, som syftar till att ta fram ett verktyg för analys och uppföljning av avskogningsrisk i investeringsportföljer. Förhoppningen är att genom detta verktyg kunna genomlys hela portföljen (och inte bara de bolag som identifierats i ovanstående analyser) och att på ett samlat sätt kunna bedöma

både avskogningsrisk och status i bolagens hantering av avskogningsfrågan utifrån ett antal indikatorer.

Riskkapital

AP2 har genomfört en riskanalys av sin portfölj för riskkapital och identifierat vilka portföljbolag och förvaltare som har en exponering mot råvaror som innebär en hög risk för avskogning. Totalt utgör dessa bolag omkring 4 procent av riskkapitalportföljens värde. Bedömning av förvaltarnas hantering av en eventuell avskogningsrisk kommer framöver att inkluderas i den årliga utvärderingen av deras hållbarhetsarbete. Frågor om bedömning och hantering av avskogningsrisken har även inkluderats i fondens due diligence-process för nya förvaltare.

Skogs- och jordbruksfastigheter

Arbetet för att främja biologisk mångfald är centralt för AP2:s förvaltare inom skogs- och jordbruksfastigheter. Fondens förvaltare av skog är certifierade enligt internationella standarder, vilket förutsätter förvaltning av hela ekosystem och nolltolerans mot avskogning. AP2 har varit med och arbetat fram riktlinjer för ansvarsfulla investeringar i jordbruk, som följs av fondens förvaltare för jordbruksfastigheter. Fonden har även antagit en policy med nolltolerans mot avskogning i sina brasilianska jordbruksinvesteringar. Enligt denna krävs en fördjupad strategi för att bekämpa avskogning genom att beakta den ursprungliga naturliga vegetationen samt öka återbeskogningen, och därmed stoppa förlusten av biologisk mångfald. AP2:s förvaltare använder satellitbaserad kartläggningsteknologi, i vissa fall kombinerad med information om biomassamätning, för att följa upp efterlevnaden av policyn.

En av AP2:s förvaltare av jordbruksfastigheter har börjat implementera naturpositivt jordbruk,

något som innefattar åtgärder för att förbättra jordmånen, vilket minskar föroreningen av vatten, minskar klimatavtrycket och främjar den biologiska mångfalden.

Påverkansarbete och samarbeten

Avskogning

AP2 eftersträvar att senast 2025 bedriva påverkansarbete, genom samverkan eller i egen regi, med samtliga bolag i fondens portfölj som identifierats ha en hög avskogningsrisk och otillräcklig hantering av risken. Påverkansarbetet utgår från fondens avskogningspolicy (se www.ap2.se) som beskriver de förväntningar som ställs på bolag i AP2:s portföljer.

Utifrån dessa kriterier, och genom den analys som beskrivits ovan, identifierade fonden i början av året 39 bolag i de noterade aktie- och kreditportföljerna, varav 28 fanns i fondens innehav i december 2023.

Genom investerarsamarbetet Finance Sector Deforestation Action (FSDA) förs dialoger med 19 av dessa bolag, vilket motsvarar 68 procent av de identifierade bolagen. FSDA samlar internationella investerare som, liksom AP2, har åtagit sig att arbeta mot en avskogningsfri portfölj. Dialogerna utgår från ett gemensamt förväntansdokument som stämmer väl överens med fondens förväntningar på portföljbolag, se informationsruta på nästa sida. AP2 leder sju av dessa dialoger och har sett goda framsteg under 2023. Samtliga bolag i fondens dialoger erkänner frågan och arbetar, i olika stadier, med hanteringen av riskerna för avskogning. Ett av bolagen lever helt upp till förväntningarna. En observation under dialogerna är att flera av bolagen som AP2 för dialog med i praktiken arbetar med frågorna, och vissa med full spårbarhet av kritiska råvaror, men att det är få som kommunicerar om sitt arbete eller gör publika åtaganden.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

¹<https://forest500.org/>, ²<https://www.fairr.org/>, ³<https://www.spott.org/>, ⁴<https://www.financeforbiodiversity.org/>

Nature 100 är ett investerarinitiativ med en bredare ansats inom biologisk mångfald, som lanserades under hösten 2023. Initiativet kommer att bedriva dialoger med 100 bolag inom åtta sektorer som bedöms ha störst negativ påverkan på

biologisk mångfald. Bland dessa bolag finns 13 av AP2:s 28 fokusbolag, varav tre som inte redan är engagerade i FSDA:s dialoger. Fonden kommer att ha en ledande roll i tre dialoger när arbetet inleds i början av 2024.

Förväntningar på portföljbolag (utdrag från AP2:s policy mot avskogning)

AP2 förväntar sig att de företag som fonden investerar i tar ansvar för en verksamhet och leverantörskedja fri från avskogning, och markomvandling i naturliga ekosystem och därmed förknippade kränkningar av mänskliga rättigheter, genom:

1. Policyåtagande: ett offentligt åtagande om avskognings- och omvandlingsfri produktion och leverantörskedja, som respekterar mänskliga rättigheter och som täcker alla bolagets råvaror med hög avskogningsrisk, särskilt odling och uppfödning av nötkreatur för kött och läder, palmolja, soja, timmer och träprodukter, med ett måldatum för avskognings- och omvandlingsfri verksamhet.
2. Respekt för mänskliga rättigheter (se även separat [policy](#)): att företag följer FN:s vägledande principer för företagande och mänskliga rättigheter, den allmänna förklaringen om mänskliga rättigheter och ILO:s kärnkonventioner. Rättigheter som är speciellt förknippade med avskogning, och som företag med verksamhet som kan kopplas till avskogningsrisk bör hantera, är bland annat rättigheterna för urfolk och lokalsamhällen, inklusive rätten till land och till fritt och informerat förhandssamtycke (Free, Prior and Informed Consent). AP2 har nolltolerans mot hot och våld mot miljö- och människorättsförsvarare.
3. Spårbarhet och due diligence: säkerställande av tillräcklig spårbarhet av direkta och indirekta leverantörer för att känna till och kontrollera effekterna av avskogning, omvandling och därmed relaterade kränkningar av mänskliga rättigheter. Företag förväntas vidare ställa krav på leverantörer och underleverantörer och att ha robusta processer för due diligence för att kontinuerligt genomlysna sin leverantörskedja för att säkerställa efterlevnad, samt tillhandahålla en adekvat klagomålsmekanism.
4. Samarbete: medverka i samarbeten för att främja framsteg för hela sektorer inom råvaror med hög risk, för att utveckla praxis och stödja initiativ som främjar framsteg och tillgång till data.
5. Transparens: årlig offentlig rapportering, med relevanta mätetal för bolagets verksamhet. Vid egen odling, förväntas bolaget rapportera gällande avskogning och förändrad markanvändning på mark som bolaget kontrollerar. För inköpta varor bör bolaget redogöra för kvantiteten av inköp inom nämnda riskprodukter samt andel som kan anses vara avskogningsfri med full spårbarhet samt hur denna säkerställs.

Under 2024 planerar fonden att förfina sin riskanalys genom samarbetet med Climate & Company, och kommer sannolikt att uppdatera listan över fokusbolag baserat på denna analys. Ambitionen är att bedriva påverkansarbete med samtliga bolag identifierade med hög risk och otillräcklig hantering av avskogningsfrågan. Det kommer troligen innebära att fonden, förutom ovanstående initiativ, kommer att initiera bilaterala påverkansdialoger med ett antal bolag under kommande år.

Under 2023 har AP2 även markerat med röstning på bolagsstämmor mot 13 bolag med hög avskogningsrisk, otillräcklig hantering av riskerna och som inte visat positiv respons i en pågående dialog.

Förutom ovanstående påverkansarbete på bolagsnivå, deltar AP2 i investerarsamarbetet Investor Policy Dialogue on Deforestation (IPDD), som driver dialoger på policynivå i länder med hög avskogningsrisk. Fonden är aktiv i arbetsgruppen för Brasilien och deltog i möten med bland annat företrädare för relevanta departement, centralbanken och de myndigheter som ansvarar för implementeringen av lagar och regleringar för att stoppa avskogning, när IPDD besökte Brasilien i april.

Föreningar – påverkan genom Etikrådet

AP-fondernas etikråds proaktiva arbete inom fokusområdet Vatten adresserar föreningar, en av orsakerna till förlorad biologisk mångfald som identifierats i fondens väsentlighetsanalys. Genom Investor Initiative on Hazardous Chemicals adresseras bolags påverkan på vattenkvalitet, med fokus på svårnedbrytbara kemikalier som utgör stora risker för människor, djur och ekosystem. Dialoger drivs med kemibolag som tillverkar och säljer dessa så kallade "forever chemicals", inklusive PFAS (per- och polyfluorerade alkylsubstanser),

med målet att dessa ska fasas ut ur produktionen. PFAS finns i och ackumuleras i allt färskvatten på jorden och har redan idag allvarlig inverkan på människors och djurs hälsa. Eftersom dessa kemikalier inte bryts ner, har de en kumulativ påverkan som koncentreras genom föda i näringskedjan. Etikrådet och AP-fonderna deltar i dialoger med sex av de 20 kemibolag som engagerats i dessa dialoger.

Finance for Biodiversity

AP2 samverkar även genom det breda och kunskapsbyggande nätverket Finance for Biodiversity Foundation, som samlar över 150 investerare från 24 länder. Nätverket har åtagit sig att samverka och dela kunskap, bedriva påverkansarbete med bolag, mäta sin påverkan, sätta mål och rapportera senast 2025 om arbetet med biologisk mångfald.

Transparens

Fonden rapporterar under våren 2024 enligt det nyligen introducerade ramverket Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD).

Forskningssamarbete om biologisk mångfald och mätbarhet

En utmaning i arbetet med biologisk mångfald är att hitta lämpliga nyckeltal, mäta framsteg och integrera effekter på ekosystem i finansiellt beslutsfattande. AP2 är därför partner till forskningsprojektet BIOPATH som finansieras av Mistra (Stiftelsen för miljöstrategisk forskning). BIOPATH kommer tillsammans med sina partner kartlägga, utvärdera och samutveckla befintliga och nya tillvägagångssätt, där biologisk mångfald integreras i finansiellt beslutsfattande.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Mänskliga rättigheter

Under 2023 har Andra AP-fonden fortsatt sitt arbete med integreringen av mänskliga rättigheter i förvaltningsorganisationen. Fonden leder proaktiva dialoger med nio bolag och påverkansarbetet har, i samarbete med andra investerare, breddats till att innefatta fler branscher. Andra AP-fonden har också deltagit aktivt i hållbarhetsforum och rundabordsamtal inom mänskliga rättigheter samt lämnat yttranden till bland annat OECD och UN Global Compact.

Integrering

AP2 arbetar sedan flera år aktivt med att implementera fondens långsiktiga mål för mänskliga rättigheter. I AP2:s verksamhet har fonden identifierat störst risk för kränkning av mänskliga rättigheter i dess roll som global investerare. Fonden har därför utvecklat system, som med hjälp av externa data identifierar de av fondens noterade innehav som anses ha störst risk för kränkningar av mänskliga rättigheter, utifrån såväl geografisk exponering som exponering mot vissa branscher. Det har inneburit att fonden fokuserat på bolag inom textil- och gruvsektorerna verksamma i Kina.

Under 2023 har AP2 påbörjat arbetet med att systematiskt identifiera och kategorisera riskerna

rörande mänskliga rättigheter inom onoterade tillgångar. Ett nästa steg i processen är att hantera sådana risker inom fondens samtliga tillgångsslag. Dessa innefattar onoterade aktier och krediter, försäkringsrelaterade värdepapper, skogs- och jordbruksfastigheter, konventionella fastigheter samt hållbar infrastruktur. Som ett första led har investeringsprocesserna inom de olika tillgångsslagen utvärderats för att öka förståelsen för hur förbättringar kan genomföras, men också när i investeringsprocessen det finns störst möjlighet till positiv påverkan.

Baserat på en analys av potentiellt allvarliga risker är initialt fokus för det fortsatta arbetet på tillgångsslaget onoterade aktier. Inom tillgångsslaget finns både geografisk exponering och exponering mot branscher som utifrån externa data innebär förhöjd risk för kränkningar. Som exempel kan nämnas investeringar i eller med starka kopplingar till Kina samt investeringar i branscher såsom textil, jordbruksprodukter och förnyelsebar energi. Eftersom förvaltningen sker via externa förvaltare har AP2 analyserat deras policyer och riktlinjer. Fonden har också uppdaterat due diligence-processer för nya förvaltare och utför löpande utvärdering av befintliga förvaltare, för att bedöma deras hantering av mänskliga rättigheter.

Under året har en analys genomförts av portföljen med onoterade aktier och kartläggning har skett av de förvaltare som har störst risk att genom sina portföljbolag kränka mänskliga rättigheter. Ett urval av förvaltarna har som ett

Långsiktiga mål

- AP2 ska fortsätta att implementera FN:s vägledande principer och verksamheten ska bedrivas i linje med dessa senast från och med 2025.
- Mänskliga rättighetsperspektiv ska genomsyra alla delar av AP2:s verksamhet år 2030.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

första steg kontaktats med fördjupade frågor om interna processer samt en beskrivning av hur mänskliga rättigheter säkerställs i portföljbolagen.

Investera i lösningar

I fondens primära arbete som kapitalförvaltare kan positiva effekter på mänskliga rättigheter uppnås genom investeringar i bland annat sociala obligationer. Sådana obligationer är utgivna av

stater eller företag, där lånen är örönmärkta för projekt som har en tydlig koppling till att främja social hållbarhet. AP2 har bland annat investerat i en social obligation utgiven av Världsbanken, där syftet är att stärka det sociala skyddsnätet i Angola. De projekt som obligationen finansierar beräknas omfatta cirka 5 miljoner människor i landet. Förutom att stärka utsatta individer och främja skolgång för flickor, underlättar projektet också för Angolas ekonomi att röra sig bort från en ekonomisk modell uppbyggd på inkomster från fossila bränslen.

Påverkansarbete och samarbeten

I enlighet med AP2:s due diligence-process för noterade aktier och krediter (se bild nedan) bedriver fonden proaktiva dialoger med bolag i syfte att hantera risk för kränkningar av mänskliga rättigheter. Dialogerna bedrivs med bolag som identifierats med allvarlig risk för människor i fondens genomlysning av noterade tillgångar, som genomförs två gånger per år. Se rutan till vänster.

Syftet med genomlysningen är att förstå vilka bolag i fondens portfölj som har en allvarlig risk för kränkningar av mänskliga rättigheter och hur dessa bolag hanterar riskerna. Utifrån tidigare genomlysningar har fokus för fondens påverkansarbete under året varit på bolag inom textil- och gruvsektorerna och med geografisk exponering mot Kina. Målet med påverkansarbetet är att förebygga och motverka kränkningar av mänskliga rättigheter och att stärka bolagens förståelse och respekt för denna fråga. Det kan ske genom enskild dialog, investerarsamverkan och/eller röstning. Totalt ledde AP2 dialoger med nio bolag under 2023, där fyra skedde i egen regi och fem inom ramen för samarbeten med andra investerare.

De dialoger som AP2 leder, på egen hand eller tillsammans med andra, har olika karaktär beroende på bolagens öppenhet och vilja till dialog samt hur långt de har kommit i själva arbetet med mänskliga rättigheter. Ett av bolagen uppvisar god samarbetsvilja och hanterar mänskliga rättig-

Dialogarbetet

Dialogarbetet börjar alltid med en förberedande analys av bolagets externt kommunicerade rapporter, policyer och styrdokument. Syftet är att utvärdera om bolaget har åtagit sig att hantera mänskliga rättighetsfrågor i verksamheten och hur ett sådant åtagande implementeras, till exempel med identifiering av risker, styrmedel, policyer och revisioner. Vidare noteras om bolaget använder sig av relevanta nyckeltal för att belysa problemen.

Frageställningarna återkommer sedan i dialogen med bolaget, där AP2 även kommunicerar sina förväntningar på bolaget, vilka utgår från fondens policy för mänskliga rättigheter, FN:s vägledande principer och ILO:s kärnkonventioner.

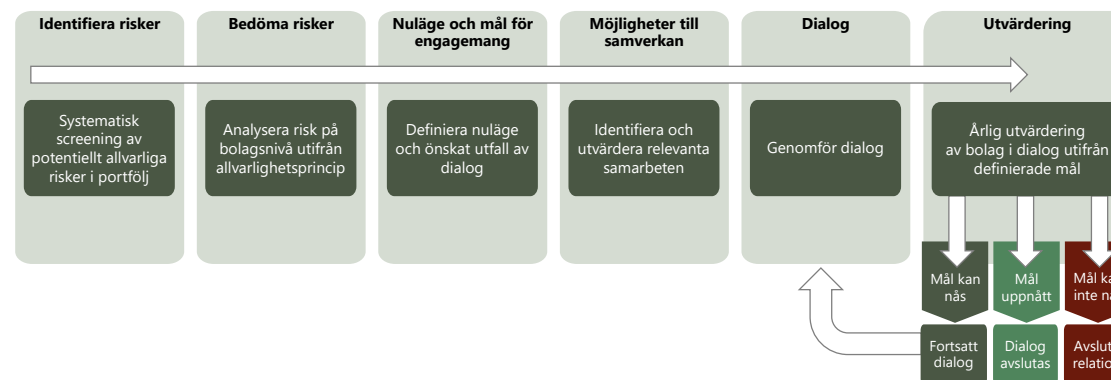
I dialogen följs bolagets utveckling upp över tid utifrån dessa förväntningar. Utöver att bolaget förväntas ha policy, styrsystem och nyckeltal på plats vill AP2 också se hur bolaget bedömer sin måluppfyllnad, exempelvis genom extern granskning. Bolaget och dess leverantörer förväntas även tillhandahålla en till-

gänglig och anonym visselblåsarfunktion samt säkerställa gottgörelse till drabbade vid bekräftade incidenter i verksamheten.

Dialogerna sker i en anda av samarbete och ömsesidigt lärande. Vissa bolag har kommit långt i sitt arbete, medan andra precis har påbörjat sin resa – det viktiga är att bolaget arbetar med frågorna, och att utvecklingen är positiv och trovärdig. Detta gör varje dialog unik och behovet av stöttning från AP2 kan se väldigt olika ut.

Om ett bolag har bedömts med hög risk för mänskliga rättigheter och otillräcklig hantering av denna, och om bolaget inte är villigt till dialog, kan AP2 trappa upp sitt påverkansarbete. Det kan exempelvis ske genom att fonden vänder sig direkt till bolagets styrelse, söker stöd bland andra investerare eller använder sin röst vid bolagets årsstämma. Om alla vägar till påverkan anses uttömda utan resultat kan fonden välja att avinvestera bolaget.

PROCESS VID POTENTIELLA RISKER

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

” De bolag som uppvisar positiva processer och resultat används som exempel på best practise i dialoger med bolag som ännu inte kommit så långt.

hetsfrågor på ett sätt som överlag motsvarar fondens förväntningar. Fem bolag är öppna för dialog och erkänner mänskliga rättigheter som viktiga men behöver utveckla processer och styrsystem, vilket kommer att följas upp under dialogernas gång. Tre av bolagen är mindre öppna för dialog och AP2 kommer att överväga lämpliga steg och eventuell upptrappning. Dialogerna har visat att det är stor skillnad i hur dessa bolag hanterar frågorna, även om de verkar i samma branscher och geografiska områden. De bolag som uppvisar positiva processer och resultat används som exempel på bästa praxis i dialoger med bolag som ännu inte kommit så långt.

Eftersom mänskliga rättighetsfrågor är både komplexa och globala, anser fonden att det är viktigt att samarbeta med andra investerare och intresseorganisationer. Tillsammans med andra investerare finns också en bättre möjlighet att åstadkomma förändring och AP2 kan dra lärdom från andra, men också dela egna erfarenheter och processer med andra investerare. Fonden har identifierat tre investerarsamarbeten som väl kompletterar och förstärker arbetet i de prioriterade områdena.

- Inom ramen för Platform Living Wage Financials (PLWF) samarbetar AP2 med investerare i frågan om levnadslön i textilsektorn. 50 bolag omfattas av initiativet, som inkluderar en årlig utvärdering av bolagen. Fonden leder dialogen med två av dessa bolag. Årsrapporten för 2023 visar att majoriteten av bolagen har poli-

cyer och styrdokument på plats för att säkerställa levnadslöner i respektive värdekedja och att hälften av bolagen utvecklats positivt under året. En utmaning är att stänga gapet mellan minimilön och levnadslön fortsatt är knapphändig. Läs mer på [PLWF:s webbsida](#).

- Med extra fokus på Kinas behandling av uigurerna i Xinjiang-regionen samarbetar AP2 med Investor Alliance for Human Rights. Samarbetet är en viktig del i fondens informationsinhämtning rörande frågan. Under 2023 har fler bolag inom samarbetet öppnat upp för dialog med investerare. Det amerikanska importförbudet mot varor från Xinjiang och lagstiftning om due diligence i Tyskland och Norge samt kommande CSDDD (Corporate Sustainability Due Diligence Directive) inom EU anses haft en positiv påverkan på samarbetsvilligheten bland bolagen i regionen.
- Under året har AP2 engagerat sig mer aktivt i samarbetet med PRI Advance. Syftet är att bredda fondens kunskap om, och delta i dialoger med, bolag som har kinesiska underleverantörer inom branscher med förhöjd risk för kränkningar av mänskliga rättigheter.
- AP2 har under året lämnat yttranden till internationella organisationer i frågor rörande mänskliga rättigheter, bland annat till UN Global Compact om formu-

leringar i dess Forward Faster-initiativ inom levnadslöner samt till OECD. Fonden har också deltagit vid ett flertal rundabordssamtal tillsammans med andra institutionella investerare, företag och internationella organisationer, bland annat på teman som levnadslöner och bolags transparens i sina leverantörskedjor.

- Etikrådet har barn- och tvångsarbete som ett av sina fokusområden. Det kompletterar AP2:s arbete med levnadslöner, eftersom dessa frågor har starka kopplingar till varandra. Etikrådet inledde 2021 ett treårigt proaktivt projekt med fokus på tvångsarbete, där man för dialoger med bolag inom bygg- och klädbranscherna. Målet är att bolagen bland annat ska implementera processer för att kunna identifiera och hantera olika former av tvångsarbete i sina leverantörskedjor.

Transparens

AP2 har hittills publicerat tre fristående mänskliga rättighetsrapporter som är utformade i enlighet med FN:s vägledande principers rapporteringsramverk (UNGP Reporting Framework). Dessa rapporter innehåller en mer detaljerad beskrivning av fondens arbete med mänskliga rättigheter. AP2 har för avsikt att publicera en sådan rapport vartannat år. Rapporten för 2023 finns tillgänglig på fondens [webbplats](#).

VD-ord
Uppdrag, vision, mål och strategi
Styrning
Integrering och påverkan
Hållbarhet i investeringsprocessen
Fokusområden
Klimat
Biologisk mångfald
Mänskliga rättigheter
Mångfald, jämlikhet och inkludering
Ägarstyrning
Styrning av hållbarhetsfrågor

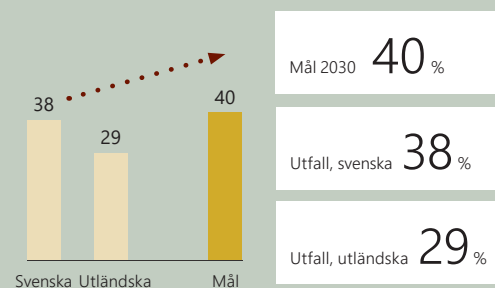
Långsiktiga mål

Till 2030 ska fondens noterade innehav i genomsnitt ha minst 40 procent av vardera kön i styrelsen. AP2 ska aktivt ha påverkat portföljbolagen att ha en strategi för mångfald, jämlikhet och inkludering.

Fondens utgångspunkt är att bolag som arbetar med mångfald, jämlikhet och inkludering inte bara tar hållbarhetsfrågorna på stort allvar, utan också är mer konkurrenskraftiga och därmed skapar bättre värde.

För fonden innebär *Mångfald* att olika egenskaper och förutsättningar som till exempel kön och erfarenheter samt olika sociala, religiösa och etniska bakgrunder främjas. *Jämlikhet* innebär ett rättvist samhälle där alla har samma grundläggande rättigheter, möjligheter och skyldigheter. *Inkludering* är att känna gemenskap och att vara en del av gruppen.

Mångfald i portföljbolag

Till 2030 ska fondens noterade innehav i genomsnitt ha minst 40 procent av vardera kön i styrelsen.

Utfall 2023
Den genomsnittliga andelen av kvinnliga styrelseledamöter är högre för fondens svenska innehav än för de utländska.

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Andra AP-fonden har under året fortsatt att bidra till en positiv utveckling inom mångfald, jämlikhet och inkludering genom bland annat dialoger med bolag rörande urvalsprocesser till styrelser och ledningsgrupper. Fondens Kvinnoindex för 2023 visar att andelen kvinnliga styrelseledamöter i bolag noterade på Nasdaq Stockholm fortsätter att öka och uppgår nu till 36,1 procent, vilket är den högsta uppmätta nivån sedan undersökningen startade.

Att öka andelen kvinnor i styrelser och företagsledningar var en av de första ägarfrågor som fonden började arbeta med. Sedan dess har mångfaldsarbetet på AP2 utvecklats till att innefatta hela verksamheten. Mångfald, jämlikhet och inkludering integreras i fondens förvaltning såväl i investeringsprocessen som genom röstning och dialog.

Integrering

Mångfald i egenutvecklade index

AP2 har utvecklat flerfaktörindex för internt förvaltade utländska aktier och företagsobligationer. I indexkonstruktionen inkluderas bland annat exponering mot olika ESG-faktorer som jäm-

ställdhet och andel kvinnor i bolaget. Indexen ligger i linje med AP2:s uppdrag, eftersom de förväntas ge högre avkastning till lägre risk och samtidigt beaktas hållbarhetsaspekterna. De är en viktig del i fondens arbete med att integrera hållbarhet i investeringsbesluten.

För en utvärdering av avkastningen krävs en tidsperiod på minst fem år, men det finns redan i nuläget indikationer på att faktorn andelen kvinnor i bolaget, i ett globalt perspektiv, har bidragit till en positiv avkastning i fondens flerfaktörindex för utländska aktier. Effekten har varit starkare på utvecklade marknader jämfört med tillväxtmarknader.

Investera i lösningar

I syfte att öka tillgången på kapital för kvinnliga entreprenörer och främja utlåningen i tillväxtländer investerade AP2 2015 30 miljoner USD i fonden Women Entrepreneurs Debt Fund (WEDF), som ingår i Women Entrepreneurs Opportunity Facility (WEOF). WEOF är ett partnerskap mellan Goldman Sachs 10,000 Women och IFC (International Finance Corporation). IFC är en av fem institutioner inom Världsbanken. Fonden avslutades enligt plan under 2023 och genom investeringen har AP2 kunnat bidra till ekonomisk utveckling på tillväxtmarknader med fokus på hållbarhet och kvinnors entreprenörskap. Cirka 80 000 kvinnliga småföretagare har genom WEDF fått tillgång till

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

kapital. Kvinnor i tillväxtländer är en underutnyttjad resurs, och därmed har investeringar i små och medelstora företag som ägs av kvinnor kunnat bidra till ökad tillväxt. Satsningen har också gett fonden möjlighet till kompetensutveckling inom mångfald.

Mångfald inom riskkapital

Mångfald är en prioriterad fråga när AP2 gör investeringar i riskkapitalfonder. I fondens modell för analys och utvärdering av riskkapitalbolagens hållbarhetsarbete bedöms deras arbete utifrån 25 bedömningspunkter, där mångfald och inkludering ingår. Dessutom ställs ytterligare frågor specifikt om mångfald och inkludering, något som ingår i den totala bedömningen.

I dialog med förvaltarna lyfts exempelvis frågor som:

- Hur ser mångfalden ut i bolaget, bland anställda och i ledningen?
- Är frågan prioriterad i verksamheten?
- Har bolaget policyer och riktlinjer på plats och hur är de förankrade i organisationen?
- Hur tar rekryteringsprocessen hänsyn till mångfaldsfrågor?
- Hur är mångfald förankrat i företagets kultur?

- Har bolaget något internt mentorprogram för mångfald eller andra sätt att arbeta med frågan internt eller externt?
- Vad har bolaget för mål avseende mångfald och inkludering?

Syftet är att driva förändring och frågorna följs löpande upp av fonden.

Påverkansarbete

Kvinnoindex

Sedan 2003 har fonden genomfört en årlig studie – Kvinnoindex – som mäter andelen kvinnor på mellanchefsnivå, i företagsledning och styrelser i bolag noterade på Nasdaq Stockholm. Med Kvinnoindex vill AP2 sprida kunskap, bidra till dialog och en saklig debatt, men framförallt öka andelen kvinnor i styrelser och ledningar. Fonden anser att ett bredare rekryteringsunderlag bidrar till mångfald, något som får en positiv påverkan i styrelser och ledningar.

Med större mångfald i bakgrund och erfarenheter, rätt förutsättningar och gott ledarskap blir grupper mer innovativa och kreativa, vilket i sin tur skapar välmående och framgångsrika företag. Informationen från Kvinnoindex används i fondens ägarstyrningsarbete och följs upp på de årsstämmor som fonden närvarar vid under året.

Läs hela rapporten om [Kvinnoindex](#) på fondens externa webbsida.

Internt arbete

AP2 ser styrkan i mångfald och i ett inkluderande förhållningssätt och är därför mån om att vara en attraktiv arbetsgivare för alla med rätt kompetens oavsett bland annat ålder, etnisk tillhörighet eller kön. Läs mer på fondens webbplats.

Samarbeten

AP2 samarbetar kontinuerligt med andra investerare för att driva frågan om mångfald, jämlikhet och inkludering. Det sker både genom de medlemsorganisationer som fonden är engagerad i, till exempel PRI och ACGA, men också genom andra initiativ som fonden väljer att driva och/eller stödja. Bland annat har fonden, som en av 65 internationella investerare, skrivit under ett initiativ riktat till cirka 1 200 globala bolag. Initiativet uppmanar bolagen att stärka sitt jämställdhetsarbete och öka sin transparens i frågan. Jämställdhet är en identifierad förutsättning för ökad hållbar global utveckling och är ett av FN:s globala hållbarhetsmål. Investerarna ger i uppdraget sitt stöd till UN Women Empowerment Principles (WEP). WEP består av sju principer för ökad jämställdhet och stöds av FN:s Global Compact.

AP2 har skrivit under Institutional Limited Partners Associations (ILPA) initiativ Diversity in Action. Det innebär att fonden uppfyller ett antal mångfaldskrav och systematiskt arbetar med mångfald internt samt ställer motsvarande krav på nya riskkapitalinvesteringar. Målet med initiativet är bland annat att skapa en plattform för investerare att diskutera arbetet om mångfald och inkludering, främja diskussion och sprida kunskap kring ämnet samt att föregå med gott exempel inom branschen. Inom ramen för Diversity in Action får fonden möjlighet att ta del av bästa praxis och ytterligare utveckla det interna arbetet med mångfald och inkludering.

Transparens

AP2 rapporterar arbetet inom mångfald, jämlikhet och inkludering i årsredovisningen, hållbarhetsrapporter samt på webbplatsen. AP2 redovisar också transparent sin ståndpunkt i fondens [Ägarpolicy](#) samt [Riktlinjer för röstning](#), där fondens ställningstagande tydligt framgår och hur AP2 har för avsikt att rösta i olika frågor avseende mångfald, jämlikhet och inkludering.

VD-ord
Uppdrag, vision, mål och strategi
Styrning
Integrering och påverkan
Hållbarhet i investeringsprocessen
Fokusområden
Klimat
Biologisk mångfald
Mänskliga rättigheter
Mångfald, jämlikhet och inkludering
Ägarstyrning
Styrning av hållbarhetsfrågor

Ägarstyrning – ansvarsfullt ägande

Andra AP-fondens arbete inom ägarstyrning har under året bland annat fokuserats på återkoppling till bolagen efter stämamosången. För de svenska bolagen har deras incitamentsprogram varit centrala frågor i dialogerna, medan ansatsen för de utländska bolagen har varit bredare och omfattat flera frågeställningar inom ramen för ägarstyrning.

Det övergripande syftet med fondens fokus på ägarstyrning är att skapa värde genom att långsiktigt öka AP2:s avkastning och reducera den finansiella risken. Utgångspunkten är att välskötta bolag har större möjligheter att generera vinster och undvika risker, varför det bedöms vara både viktigt och långsiktigt lönsamt att försöka påverka bolagen i den riktning som fonden bedömer är mest framgångsrik.

Integrering

AP2:s arbete med ägarstyrning har sedan flera år integrerats i förvaltningsprocesserna för de olika tillgångslagen och baseras på tio övergripande ägarprinciper. Principerna rör områden där fonden bedömer det viktigt att ha en ståndpunkt och utgår från bedömningen att de största risk-erna ur ett ägarstyrningsperspektiv

rör ett bolags aktieägarskydd och dess effektiva styrning. Läs mer om ägarprinciperna i fondens [Riktlinjer för röstning](#).

Svenska bolag

Den svenska aktiegruppens fundamentala förvaltningsinriktning både förutsätter och möjliggör en nära dialog med portföljbolag – en dialog som löpande inkluderar olika ägarstyrningsfrågor. Gruppen är också engagerad i röstningen på svenska bolagsstämmor och som fondens representant i valberedningar.

Utländska bolag

Den kvantitativa förvaltningen av fondens utländska aktier utgår från egenutvecklade multifaktorindex, där bland annat faktorer som tar sikte på ägarstyrningsperspektivet ingår. På detta sätt integreras AP2:s syn på vikten av god ägarstyrning redan vid portföljkonstruktionen. Samma ägarstyrningsfaktorer är utgångspunkt för såväl identifiering som uppföljning av globala bolag med bedömd betydande förbättringspotential. På detta sätt säkerställs att fonden genomgående har en gemensam syn på vilka faktorer som påverkar ett bolags värde och utveckling inom ramen för ägarstyrning.

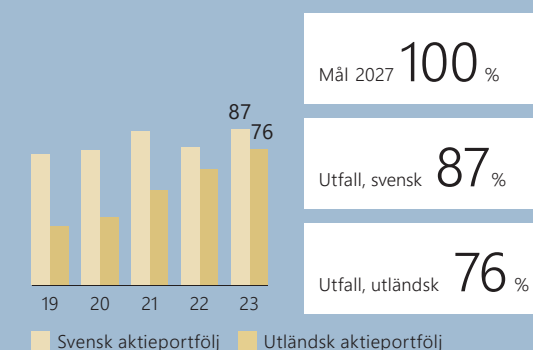
Under 2023 har arbetet med uppgradering av faktorer i multifaktorindexen färdigställts. Utvalda ägarstyrningsfaktorer rör främst styrelsestruktur, styrelsesammansättning, revision och etikfrågor.

Långsiktiga mål och utfall

Aktivt och ansvarsfullt ägarskap genom ett ökat antal dialoger och röstning i fondens samtliga noterade aktieinnehav senast 2027.

- Röstat i 87 procent av den svenska aktieportföljen respektive 76 procent av portföljen med utländska aktier.
- Initierat dialog med utvalda utländska bolag efter att röstat emot styrelsens rekommendation på bolagsstämman.
- Kontaktat utvalda svenska bolag vars incitamentsprogram inte ligger i linje med fondens Riktlinjer för röstning.
- Haft 103 dialoger med såväl svenska som utländska bolag rörande frågor direkt relaterade till ägarstyrning, inklusive incitamentsprogram och styrelsesammansättning.

Röstning i aktieportföljerna

Aktivt och ansvarsfullt ägarskap genom ett ökat antal dialoger och röstning i fondens samtliga noterade aktieinnehav senast år 2027.

Utfall 2023

Andelen där AP2 röstat har de senaste åren ökat i såväl den svenska som i den utländska aktieportföljen och är i år den högsta hittills.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Onoterade innehav

AP2:s portföljförvaltare av onoterade aktier har en nära dialog med investeringsteamet och de direktägda bolagens styrelser, vilken även innefattar ägarstyrningsrelaterade frågor. Inför en investering i onoterade tillgångar gör fonden en due diligence-analys av förvaltarna där detta ingår. Uppföljning och rapportering av eventuella brister sker därefter inom ramen för en fastlagd uppföljningsprocess.

Påverkansarbete

Från uppdrag till målföljning

Fondens arbete med ägarstyrning utgår från det övergripande uppdraget med ett tydligt krav på ett ansvarsfullt ägande. En första framgångsfaktor för att kunna agera som ansvarsfull ägare är identifiering av de områden där fondens insatser bedöms ha störst möjlighet att påverka och göra störst nytta. I nästa steg ska det finnas realistiska möjligheter att fokusera resurser till dessa områden. För AP2:s del innebär detta att arbetet i praktiken kretsar kring tio fastställda ägarprinciper, vilka framgår av bilden på nästa sida.

Det mesta av arbetet inom ägarstyrning sker genom påverkansarbete, främst via röstning och dialog men också genom att verka för utveckling av god ägarstyrning.

Årligen fastställs mål för ägarstyrningsarbetet, vilka syftar till att på olika sätt bidra till en förändring som ligger i linje med ett ansvarsfullt och aktivt ägande. En sådan önskad effekt kan vara utmanande att kvantifiera, har definitivt en

lång tidshorisont och är ofta en kombination av flera oskiljbara delar. Läs mer under Påverkan genom dialog på sidorna 44-46.

Påverkan genom röstning

Röstning i svenska bolag

Fonden har aktieinnehav i knappt 160 svenska noterade bolag och det långsiktiga målet är att rösta på dessa bolags samtliga stämmor. Sammantaget röstade AP2 under 2023 på 127 (121) bolagsstämmor i svenska börsbolag. Marknadsvärdet för fondens innehav i dessa bolag motsvarar 87 (77) procent av fondens totala innehav i svenska noterade aktier. Utvecklingen av antalet stämmor där fonden röstar, och hur stor del de bolagen utgör av den totala svenska aktieportföljen, framgår av tabellen på sidan 47.

Förslag och områden där AP2 röstat emot lagda förslag

Som framgår av tabellen på sid 47, har fonden röstat för majoriteten av styrelser och valberedningars förslag. De områden där fonden röstat emot har framförallt rört föreslagna incitamentsprogram, vilka inte bedömts överensstämma med fondens syn.

Fonden har därutöver röstat emot samtliga aktieägarförslag, då de antingen bedömts vara av operativ karaktär eller föreslagit krav på klimatstrategier i bolag där fonden bedömer att ett produktivt klimatstrategiarbete redan pågår.

Bolagsstämmor i Swedbank och SEB

Till 2023 års bolagsstämmor i Swedbank och SEB lade Greenpeace Nordic och Naturskyddsföreningen fram aktieägarförslag om en revidering av bankernas övergripande strategier för att de ska ligga helt i linje med Parisavtalet. Swedbank och SEB har båda undertecknat Net Zero Banking Alliance och har därmed åtagit sig att anpassa sina

kreditportföljer till ett nettonollåtagande senast 2050. AP2:s bedömning är därför att båda bankerna har en strategi, beslutad av respektive styrelse, som överensstämmer med Parisavtalet. Fonden har därför inte stöttat de båda aktieägarförslagen, men kommer löpande utvärdera hur bankerna arbetar efter fastlagda strategier.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

AP2:s syn på incitamentsprogram i svenska bolag

En utgångspunkt vid fondens bedömning av ett bolags incitamentsprogram är att programmet ska innehålla tydliga och uppföljningsbara prestationskrav baserat på bolagets långsiktiga strategi. Som framgår av Institutionella Ägares

Förenings (IÄF) uttalande under hösten 2022, bör dessa prestationskrav även spegla hållbarhetsfrågor som är väsentliga för bolagets långsiktiga, finansiella utveckling.

Under 2023 har AP2 inlett dialog med flera svenska bolag gällande såväl finansiella som hållbarhetsrelaterade prestationskrav för att

betona vikten av att utformningen av incitamentsprogrammen bör spegla bolagets viktiga strategiska utmaningar och mål. Se vidare under avsnittet Påverkan genom dialog.

Ytterligare en utgångspunkt för fondens syn på incitamentsprogram är att subventioner i någon form, exempelvis så kallade

matchningsaktier eller subventionerade premier vid optionsprogram, generellt inte stöttas.

AP2 i valberedningar

AP2 ser positivt på att vara representerad i valberedningar i svenska bolag och har som policy att tacka ja till alla förfrågningar om valbered-

AP2:s ägarstyrning

Varför ägarstyrning?

Uppdrag/risk

AP2:s uppdrag är att begränsa effekterna på pensionerna av den automatiska balansen.

Den totala risknivån ska vara låg. Fondmedlen ska vid vald risknivå placeras så att långsiktigt hög avkastning uppnås.

Uppdraget innehåller ett krav på en föredömlig förvaltning genom bland annat ett ansvarsfullt ägande.

Vad fokuserar AP2 på?

Ägarpolicy

AP2:s Ägarpolicy utgår från uppdraget.

Ägarstyrningsarbetet ska främst fokusera på bolag och områden där fonden har störst möjlighet att påverka och göra störst nytta.

Tio ägarprinciper baserade på ett bolags aktieägarskydd och en effektiv styrning utgör grunden för arbetet.

Aktieägarskydd

1. Kapitalstruktur
2. Bolagsstruktur
3. Rösträtt
4. Revisorns roll
5. Information och informationsgivning
6. Hållbarhet

Effektiv styrning

7. Riskhantering och riskkultur
8. Styrelse och valberedning
9. Ledning och ledningsersättning
10. Företagskultur och affärsetik

Hur arbetar AP2 med ägarstyrning?

Ägarstyrningsstrategi

Röstning i svenska och utländska bolag.

Dialog med bolag.

Bidra till utveckling av god ägarstyrning.

Vad mäts i form av resultat?

Måluppfyllnad

Utfallsrelaterade mål (mätbara effekter).

Processrelaterade mål (utveckling interna processer).

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

ningsuppdrag. Eftersom valberedningarna oftast består av de tre till fem största ägarna i ett bolag, varierar fondens valberedningsuppdrag beroende på fondens ägarandelar i bolagen.

- Inför bolagsstämmosäsongen 2023 var AP2 representerad i valberedningarna för IAR Systems som ordförande samt i Better Collective, Biovica, Coor Service Management, Episurf, Genovis, Kambi, Loomis, LumenRadio, Netel, Swedbank och Trelleborg.
- Inför bolagsstämmosäsongen 2024 är AP2 representerad i valberedningarna för Alcadon, Arise Windpower, Better Collective, Catena Media, Coor Service Management, Ferroamp, IAR Systems, Kambi, LumenRadio, Plejd och Promimic.

Mångfald i svenska bolagsstyrelser

AP2 har under flera år betonat vikten av en ökad andel kvinnor i börsbolagens styrelser, vilket särskilt beaktas vid medverkan i valberedningsarbeten och framhålls i fondens Riktlinjer för röstning. Fonden röstar exempelvis mot förslag till styrelser som inte innehåller ledamöter av båda könen. I tabellen nedan framgår andelen kvinnor i de styrelser där AP2 deltagit i valberedningarnas framtagning av förslag till styrelsesammansättning.

Svensk kod för bolagsstyrning har uttryckt en ambitionsnivå för könsfördelningen i börsbolagens styrelser. Ambitionsnivån innebär att respektive kön ska utgöra minst cirka 40 procent av stämvalda ledamöter. Av de bolag vars stämor AP2 har röstat på i år, har 50 (47) procent uppnått denna nivå vad gäller andelen kvinnliga styrelseledamöter.

OMRÅDEN DÄR AP2 HAFT DIALOGER MED BOLAG OCH/ELLER RÖSTAT NEJ TILL FÖRSLAG

Område		Bolagsdialoger i samband med stämmorna, antal	Bolag där AP2 röstat nej till förslag
Incitamentsprogram	Matchningsaktier/options	6	Atlas Copco, Eolus, Epiroc, Investor, Vitec Software, Xbrane Biopharma, Xspray Pharma.
	Annan form av subvention	8	Addlife, Addtech, Bufab, i-Tech, NP3, Nyfosa, Profoto, Surgical Science Sweden, Thule.
	Prestationskrav inte i linje med AP2:s röstningsriktlinjer	6	Calliditas, Camurus, Cantargia, Hexagon, Vicore Pharma, Xvivo Perfusion.
	Målgrupp styrelse	1	Calliditas
	Utformning program allmänt	8	
Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare	Tak för ersättningsdelar	1	
	Ersättningsrapport	2	
	Pension	1	
Styrelse	Sammansättning	3	
Aktieägarförslag	Förslag av operativ karaktär		SEB, Svenska Handelsbanken, Swedbank.
	Klimatstrategi	2	SEB, Swedbank.
	Styrelsesammansättning, prestationsbaserade styrelsearvoden		Intervacc, Elekta.
	Olika aktieslag		Elekta
Övriga ägarstyrningsfrågor		3	

Fonden redovisar namnen på de bolag där dialogen resulterat i röstning mot lagda förslag.

Ur AP2:s Riktlinjer för röstning

Ersättningsstrukturen i ett bolag ska styra mot uppställda mål och strategier, samtidigt som den säkerställer att bolaget kan attrahera och behålla rätt kompetens. Balansen mellan ekonomiska, miljömässiga och sociala värden är en viktig förutsättning för långsiktigt värdeskapande. Hållbarhetsfrågor som är väsentliga för bolagets långsiktiga finansiella utveckling ska därför reflekteras i ersättningsprogrammen.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

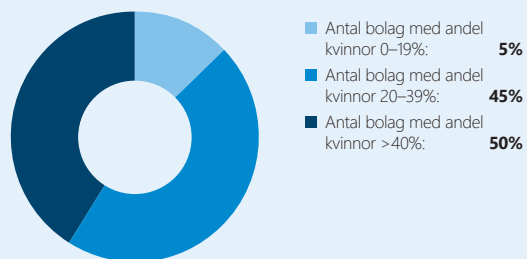
Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

ANDELEN KVINNliga STYRELSELEDAMÖTER I SVENSKA BOLAG DÄR AP2 RÖSTAT UNDER 2023

VALBEREDNINGAR DÄR ANDRA AP-FONDEN DELTAGIT INFÖR ÅRSSTÄMMORNA 2023

Bolag	Andel kvinnor i styrelsen, %	Antal nyvalda kvinnor	Total förändring jfrt med föregående år
Better Collective	43	1	1
Biovica	43	0	0
Coor Service Management	67	0	0
Episurf	40	0	0
Genovis	20	0	0
IAR Systems	40	0	0
Kambi	40	0	0
Loomis	43	0	0
LumenRadio	33	1	1
Netel	43	0	0
Swedbank	45	0	0
Trelleborg	43	0	0
Totalt tolv valberedningar	42	2	2

Fondens Kvinnoindex för 2023 visar att andelen kvinnliga styrelseledamöter i bolag noterade på Nasdaq Stockholm fortsätter att öka och uppgår nu till 36,1 procent, vilket är den högsta uppmätta nivån sedan undersökningen startade. Läs mer om Kvinnoindex på fondens [webbplats](#).

Fysiska stämmor bör erbjudas även i framtiden

Med anledning av den nya lag som träder i kraft den 1 januari 2024 avseende möjligheten att ha digitala bolags- och föreningsstämmor, har fonden under 2023 konkretiserat sin syn i [Riktlinjer för röstning](#). AP2 anser att en bolagsstämma alltid ska hållas fysiskt, oavsett om bolaget samtidigt håller stämman digitalt eller inte.

Röstning i utländska bolag

På utländska marknader har AP2 under 2023 röstat i bolag i 44 (42) länder, framförallt i USA, Indien, Kina och Japan. Det är främst fondens multifaktorindex för såväl utvecklade länder som tillväxtländer som utgör urvalskriteriet för vilka bolag fonden röstar i. Det finns också andra kriterier, som att fonden har en dialog med bolaget i någon fråga och/eller att fonden lagt ett aktieägarförslag till stämman.

Fonden har de senaste åren successivt ökat sin röstning i utländska bolag och har som målsättning att rösta i samtliga innehav senast år 2027. Under året röstade fonden på 1 401 (1 261) utländska bolagsstämmor. Detta motsvarar 76 (65) procent av fondens utländska aktieportfölj uttryckt i marknadsvärde. Varje månad publicerar AP2 en detaljerad redovisning över hur fonden röstat i de utländska bolagen. Från och med 2024 kommer publicering av hur fonden har för avsikt att rösta i utländska bolag ske innan stämmodatum. Läs mer på fondens webbplats.

Förslag och områden där AP2 röstat emot lagda förslag

Majoriteten av styrelseförslagen i utländska bolag behandlar frågor relaterade till val av ledamöter i styrelser, kommittéer samt formulering av bolagsordning. Det är också inom dessa områden som AP2 röstat emot flest antal lagda förslag, vilket framgår av tabellen på sidan 47. Främsta anledningar är:

- Brist på mångfald i styrelsen.
- Bedömd låg grad av oberoende.
- Incitamentsprogram med en stor bedömd tidsbaserad, snarare än prestationsbaserad, andel.

Vidare skiljer sig bland annat den amerikanska bolagsstyrningsmodellen mot den svenska vad gäller åtskillnad av roller. AP2 förespråkar den svenska ansvarsavgränsningen, där rollerna som VD och styrelseordförande innehas av olika personer och röstar därför emot förslag där dessa båda roller innehas av samma person.

Aktieägarförslag fortsätter öka

Andelen förslag där fonden röstade i linje med lagda aktieägarförslag, och därmed ofta emot respektive bolagsstyrels rekommendation, fortsatte att öka under 2023. Se tabellen på sidan 47. Det är en effekt av det växande antal förslag relaterade till klimat och mänskliga rättigheter som lagts fram av aktieägare på utländska stämmor generellt, men framförallt på nordamerikanska stämmor. Detta är frågor som AP2 bevakar och fokuserar på i ägarstyrningsarbetet och fonden stöttar aktieägarinitiativ, där så bedöms verkningfullt och ändamålsenligt.

VD-ord
 Uppdrag, vision, mål och strategi
 Styrning
 Integrering och påverkan
 Hållbarhet i investeringsprocessen
 Fokusområden
 Klimat
 Biologisk mångfald
 Mänskliga rättigheter
 Mångfald, jämlikhet och inkludering
 Ägarstyrning
 Styrning av hållbarhetsfrågor

Några exempel på aktieägarförslag som AP2 stöttat under året:

Mänskliga rättigheter

- Granskning av tredje part vad gäller risker förknippade med användning av igenkänningsteknologi.
- Rapportering av konsekvensbedömning av riktad reklam.
- Policy för föreningsfrihet och kollektiva förhandlingar.
- Rapportering av tredje part rörande efterlevnad av mänskliga rättigheter i leverantörskedjor.

Klimat

- Rapportering om bolagens aktiviteter inom klimatlobbying.
- Rapportering om mål för minskade växthusgasutsläpp i linje med Parisavtalet.

Styrning

- Krav på oberoende styrelsemedlem eller -ordförande.

Påverkan genom dialog

Svenska bolag

Under den svenska stämposäsongen har AP2 varit aktiv såväl inför som på bolagsstämmor och uttryckt synpunkter i enlighet med fondens Ägarpolicy och Riktlinjer för röstning. Se tabell över förda dialoger på sidan 42. I likhet med tidigare år har merparten av dessa dialoger kretsat kring föreslagna incitamentsprogram, där fokus fortsatt varit att påverka föreslagna program i önskad riktning. Se vidare under avsnittet AP2:s syn på incitamentsprogram i svenska bolag på sidan 41.

Vidare har ett antal dialoger med bolagens valberedningar rört frågor relaterade till styrelsens arvodering och sammansättning, där AP2 efterfrågat ytterligare analys- och beslutsunderlag för att kunna ta ställning till lagda förslag.

Efter stämposäsongen har AP2 kontaktat styrelseordförande och/eller ordförande i ersättningskommittén i drygt 40 svenska bolag, där fonden antingen röstat emot föreslagna incitamentsprogram upprepade gånger och/eller sett behov av att väsentliga hållbarhetsfrågor tydligare reflekteras i programmen.

Responsen från bolagen har i flera fall resulterat i dialoger som givit AP2 möjlighet att klargöra sin ståndpunkt, vilket också ökat förståelsen för båda parter kring de utmaningar som finns. Att formulera mål för hållbarhetsarbetet och inkludera dessa i långsiktiga ersättningsprogram är i många fall utmanande, men nödvändigt för att synliggöra vikten av att bolag tar sitt ansvar för en hållbar framtida verksamhet.

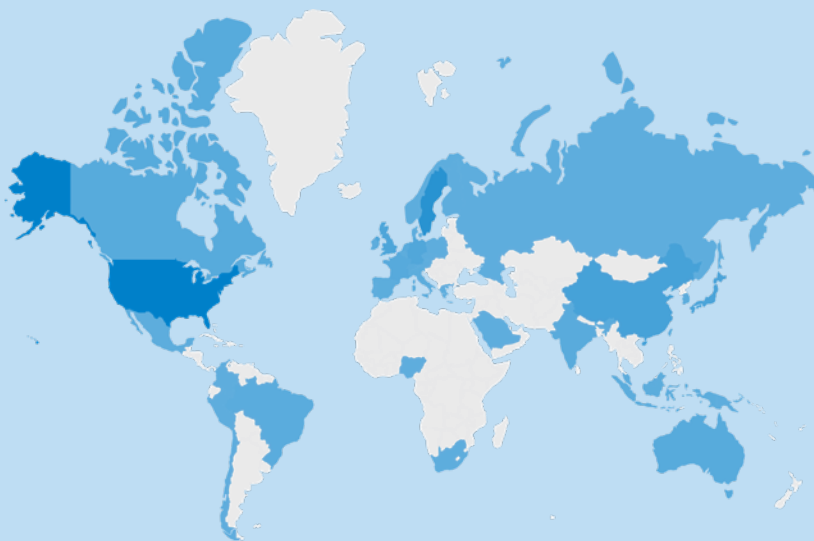
Frågan är fortsatt central i dialoger med både bolag och andra investerare och kommer följas upp under stämposäsongen 2024.

Institutionella ägares förening

Institutionella ägares förening (IÄF), där AP2 är medlem, kommunicerade under hösten 2022 sin syn på hållbarhet i ersättningsprogrammen. Hållbarhetsfrågor som är väsentliga för bolagens långsiktiga, finansiella utveckling ska reflekteras i ersättningsprogrammen och det är styrelsens ansvar att utforma och beskriva för ägarna hur ersättningsprogrammen i sin helhet bidrar till bolagets affärsmodell, strategiska inriktning och uppsatta mål.

OMRÅDEN DÄR FONDEN, DIREKT ELLER INDIREKT GENOM SAMARBETEN, ENGAGERAT SIG INOM HÅLLBARHETSFRÅGOR UNDER 2023

Färgernas styrka reflekterar antalet dialoger med bolag i respektive land. Markerade länder innebär inte alltid att AP2 äger bolag i aktuellt land. Kartan speglar även områden som omfattas av de globala hållbarhetsinitiativ som AP2 är delaktig i.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Utländska bolag

AP2 genomför dialoger tillsammans med andra kapitalägare, exempelvis genom AP-fondernas etikråd och Asian Corporate Governance Association. Läs mer under Samarbeten på nästa sida. Därutöver bedriver AP2 dialogarbete direkt med utvalda portföljbolag, bland annat som ett resultat av en genomlysning av portföljen utifrån samma ägarstyrnings- och mångfaldsfaktorer vilka identifierats som väsentliga i fondens egenutvecklade multifaktorindex.

Brev till utländska bolag

AP2 har under året skickat brev till cirka 20 utländska bolag. På dessa bolags årsstämmor har fonden röstat emot styrelsens rekommendation vad gäller ett eller flera styrelse- och aktieägarförslag som huvudsakligen rört ersättningsfrågor, styrelsestruktur, bildande av fackföreningar samt transparens kring skatt och klimatrapportering. Syftet med breven var att motivera fondens röstning och därmed försöka påverka bolagen till framtida förändringar. Flera bolag har gett respons och AP2 har under hösten haft dialoger med dessa bolag.

Hana Financial

En av årets bolagsdialoger har förts med Hana Financial i Korea, ett bolag som identifierats vid genomlysningen av portföljen. Utgångspunkten för samtalet var potentiella brister relaterade till regelefterlevnad och mångfald samt pågående åtal. Dialogen präglades av öppenhet och lyhördhet från bolagets sida, som bedöms ha en god insikt men också en hög ambitionsnivå rörande sina utmaningar. Bolaget kunde också redogöra för initiativ och åtgärder inom flera områden.

Amazon

Under en längre tid har AP2, tillsammans med andra institutionella ägare, sökt respons från Amazon angående det aktieägarförslag med krav på utredning och rapportering om bland annat fackliga rättigheter, vilket fick ett brett stöd på 2022 års bolagsstämma. Avsaknaden av synliga åtgärder från styrelsens sida kommer sannolikt innebära en upptrappning från aktieägarhåll inför 2024 års stämma.

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Onoterade innehav

Inom riskkapitalinvesteringar har AP2, tillsammans med andra investerare, under flera år arbetat för en utveckling av transparens och digitalisering kring rapportering. Under 2023 har fonden tillsammans med en riskkapitalfond deltagit i ett första test av en utvecklad taxonomi som potentiellt kan möjliggöra denna process.

Samarbeten

I rollen som institutionell global ägare med investeringar i en rad olika tillgångsslag, är det av största vikt att arbetet med ägarfrågor sker på ett så effektivt sätt som möjligt. Fokus på de för fonden mest angelägna frågorna och samverkan med olika intressenter är därför centrala för arbetets framgång.

Samverkan med andra investerare sker både för att nå framgång i dialoger med bolag och för att främja en utveckling mot ansvarsfulla investeringar. AP2 strävar också efter att bidra till själva utvecklingen av god bolagsstyrning genom att samarbeta med andra ägare i frågor av principiell karaktär samt genom att aktivt medverka till utveckling av policyer, regelverk och standarder.

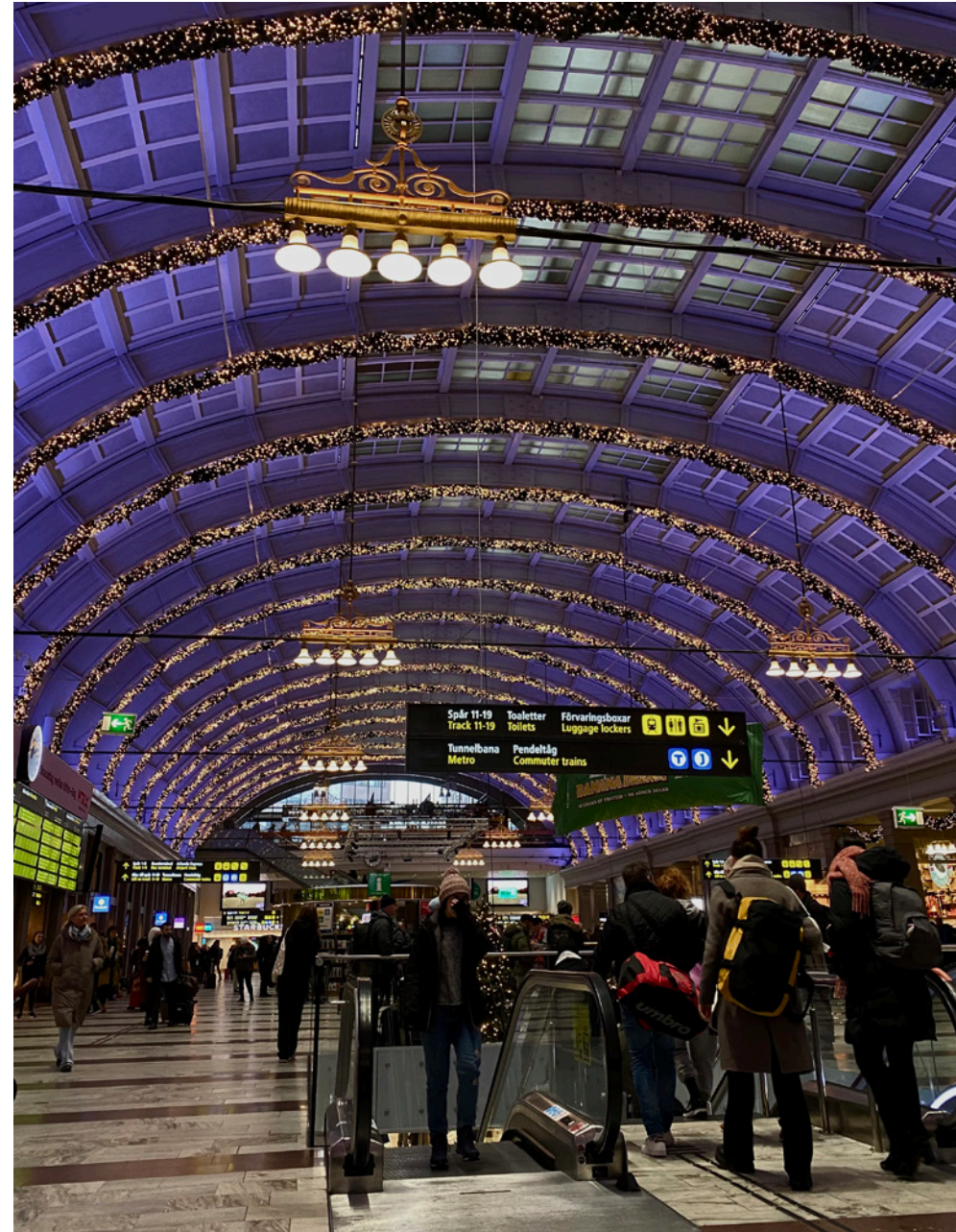
Förutom samarbetet mellan AP-fonderna i Etikrådet, är AP2 medlem i samt stödjer olika svenska och internationella initiativ inom miljö, etik, sociala frågor och ägarstyrning.

Medlemskapet i Asian Corporate Governance Association (ACGA) ger en inblick i och möjlighet till påverkan på bolagsstyrning i asiatiska, främst japanska och koreanska bolag. För den svenska marknaden möjliggör medlemskapet i Institutionella Ägares Förening (IÄF) ett aktivt deltagande i diskussioner för att gemensamt med 17 andra medlemmar främja en god utveckling av självregleringen i Sverige.

Läs mer om AP2:s samarbeten på fondens webbplats.

Transparens

AP2 har som ambition att vara så transparent som möjligt, vilket gäller både redovisning av arbetet med ägarfrågor, uppföljning av satta mål och det dialogarbete som fonden bedriver. Under 2023 har AP2 implementerat ett systemstöd för dialog och engagemang, vilket underlättar en strukturerad process för genomförande, uppföljning och rapportering.

VD-ord
Uppdrag, vision, mål och strategi
Styrning
Integrering och påverkan
Hållbarhet i investeringsprocessen
Fokusområden
Klimat
Biologisk mångfald
Mänskliga rättigheter
Mångfald, jämlikhet och inkludering
Ägarstyrning
Styrning av hållbarhetsfrågor

Nyckeltal ägarstyrning

Andra AP-fonden redovisar följande nyckeltal inom ägarstyrning: röstning på bolagsstämmor, sammanfattning av beslut i svensk respektive global röstning, röstning per region samt valberedningar.

RÖSTNING PÅ BOLAGSSTÄMMOR 2019–2023

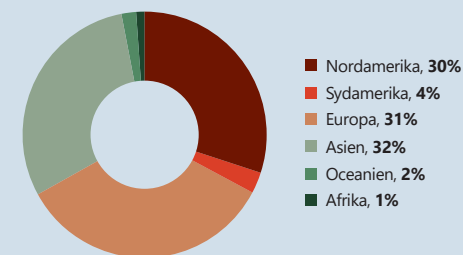
	2023	2022	2021	2020	2019
Röstning på stämmor (års- och extra) i Sverige, antal	127	121	134	110	85
– motsvarar %-andel av antal bolag i den svenska noterade portföljen	72	60	60	52	44
– motsvarar %-andel av fondens totala innehav i svenska noterade aktier (marknadsvärde)	87	77	86	75	73
Röstning på utländska stämmor (års- och extra), antal	1 401	1 261	1 092	1 006	865
– motsvarar %-andel av antal bolag i den utländska noterade portföljen	67	52	52	44	37
– motsvarar %-andel av fondens totala innehav i utländska noterade aktier (marknadsvärde)	76	65	53	38	33

Andelen beräknas på marknadsvärden per den 31 december varje år.

SVENSK RÖSTNING, SAMMANFATTNING AV BESLUT

FRÅGA	STYRELSENS FÖRSLAG			AKTIEÄGARES FÖRSLAG		
	Antal	AP2 för	AP2 emot	Antal	AP2 för	AP2 emot
Styrelseledamöter och ansvarsfrihet	332	332	-	2	-	2
Incitamentsprogram	191	169	22	-	-	-
Fastställa bokslut, utse revisorer etc	438	438	-	-	-	-
Skydd mot övertagande	-	-	-	-	-	-
Kapitalstruktur, organisation, förvärv	174	174	-	-	-	-
Miljö och hälsa	-	-	-	2	-	2
Bolagsstyrning	193	193	-	9	-	9
Socialt och mänskliga rättigheter	-	-	-	3	-	3
Totalt	1 328	1 306	22	16	0	16

RÖSTNING PER REGION, INKLUSIVE SVERIGE 2023, %

VALBEREDNINGAR

	2023	2022	2021
Svenska valberedningar där AP2 arbetat, antal	12	9	8
Andel kvinnor i svenska bolagsstyrelser där AP2 arbetat i valberedningen, %	42	39	34
Andel nyvalda kvinnor i svenska bolagsstyrelser där AP2 arbetat i valberedningen, %	40	71	67

GLOBAL RÖSTNING, SAMMANFATTNING AV BESLUT

FRÅGA	STYRELSENS FÖRSLAG			AKTIEÄGARES FÖRSLAG		
	Antal	AP2 för	AP2 emot	Antal	AP2 för	AP2 emot
Styrelseledamöter och ansvarsfrihet	9 092	7 135	1 957	127	102	25
Incitamentsprogram	2 375	1 656	719	43	27	16
Fastställa bokslut, utse revisorer etc	2 790	2 270	520	40	30	10
Skydd mot övertagande	88	42	46	-	-	-
Kapitalstruktur, organisation, förvärv	1 541	1 102	439	5	4	1
Miljö och hälsa	9	7	2	65	54	11
Bolagsstyrning	373	344	29	53	30	23
Socialt och mänskliga rättigheter	53	53	-	208	160	48
Totalt	16 321	12 609	3 712	541	407	134

VD-ord

Uppdrag, vision, mål och strategi

Styrning

Integrering och påverkan

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fokusområden

Klimat

Biologisk mångfald

Mänskliga rättigheter

Mångfald, jämlikhet och inkludering

Ägarstyrning

Styrning av hållbarhetsfrågor

Andra AP-fondens styrning av hållbarhetsrelaterade frågor

BESLUTS-NIVÅ	KATEGORI	STYRDOKUMENT	UPPFÖLJNING
STYRELSEN	Strategi	Verksamhetsplan med hållbarhetspolicy som inkluderar ägarpolicy, policy för mänskliga rättigheter och policy mot avskogning.	Följs upp av styrelsen och fondledningen och rapporteras i årsredovisning och halvårsrapport.
	Avkastning		
	Förhållningsregler	Etikpolicy	Chefen för Compliance ansvarar övergripande för uppföljning av hur riktlinjerna efterlevs och rapporterar till styrelsen om viktiga etiska frågor som rör verksamheten och de anställdas agerande.
		Compliancepolicy	
Principer för representation och gåvor			
Visselblåsarpolicy			
Hållbarhet	Hållbarhetsstrategier för respektive fokusområde	Arbetet följs upp av styrelsen och fondledningen.	
	Miljöpolicy		
VD/FONDLEDNING	Personalhandbok	Personalpolicy	VD är ansvarig för att policyer och planer upprättas. Det övergripande arbetet planeras och följs upp av fondens HR-chef.
		Jämställdhets- och mångfaldsplan	
		Diskrimineringspolicy	
		Arbetsmiljöpolicy	
		Representationspolicy	
		Resepolicy	

VD-ord
 Uppdrag, vision, mål och strategi
 Styrning
 Integrering och påverkan
 Hållbarhet i investeringsprocessen
 Fokusområden
 Klimat
 Biologisk mångfald
 Mänskliga rättigheter
 Mångfald, jämlikhet och inkludering
 Ägarstyrning
 Styrning av hållbarhetsfrågor

A large suspension bridge spans across a body of water under a dramatic, cloudy sky at sunset. The bridge features tall, rectangular concrete pylons and a complex network of steel cables. The water reflects the warm, golden light of the setting sun. In the background, a low-lying shoreline with some buildings and trees is visible.

Andra AP-fonden/AP2

Box 11155

404 24 Göteborg

Besöksadress Kyrkogatan 48

Telefon 031-704 29 00

www.ap2.se

Foto: iStock, Peter Nilsson, Shutterstock, Louis Vuitton och Caroline Eking.